

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kerepesi-ut 25.
Főkiadóhivatal: Múzeum-körut 18.

Főszerkesztő: **VÉSZI JÓZSEF**
Feladós szerkesztő: **BRAUN SÁNDOR**
Kiadja: **A SZERKESZTŐSÉG**

Égész évre 14 kor., 1/2 évre 7 kor., 1/4 évre 3 kor.
50 fillér, egy hónapra 1 kor. 20 fillér.
Egyes szám Budapesten és a vidéken 4 fillér.

Hézagok.

Budapest, július 30.

(K.) Szegény magyar kultuszminiszter! Mikor a magyar nyelv az egész nemzet lobogó harci kedve dacára sem tudott az állami élet egyik alárendelt szervében, a hadseregben érvényesülni s mikor egy másféleztendő nagy nemzeti küzdelem végén a magyar nyelv csak nagynehezen tudott legalább az akadémikus jog valamelyik zugába visszamenekülni: akkor kell neki föl-emelkednie, hogy büszkén adjon programot a magyar nyelv hódító erejéről, fensőbbiségéről és elmaradhatatlan diadaláról. Micsoda tragikomikus szerep! A papucsferj előadást tart a házasodni készülő ifjúságnak arról a thémáról, hogy ki legyen az ur a háznál. És az előadást az ágy alól tartja, ahová éppen most menekült. Szegény férj! Szegény magyar kultuszminiszter!

Nem, az embernek nem kell elsárgulnia az irigységtől, ha a Berzeviczy Albert helyzetére gondol. Egészen bizonyos volt, hogy Berzeviczy Albert nem adhat olyan programot, mely egyszeribe leszereljen minden ellenzéki kedvet. Még ha igazán csupa balzsam lett volna minden szava, ha valami kábító vigasztalás szót volna programjából, hogy a hadsereggel szemben tehetetlenek vagyunk, de hát aztán minden egyéb téren a magyar nyelv a világ: akkor is éppen csak balzsam és vigasztalás volna az

ő programja s nem az a himnusz, melyre a magyar kultúra szomjazói olyan epedve várnak. Azt a vérző sebet, mely a magyar nyelven tántog, a legszebb program is csak enyhíthette volna, de le nem moshatja. Mert mesélhetnek annak a szegény magyar nyelvnek akármit, hogy minden ajtó, minden ablak megnyílik előtte és diadalmasan vonulhat be olyan területekre is, ahol eddig helye nem volt: örökre megmarad benne a félsz, hogy mihelyt a hadseregbe akarna kíváncsni, szóval és szuronynyal kergetik el. A magyar nyelvre, mint az utcai tüntetőkre, csak rá kell ijeszteni, hogy „jön a katonaság!” — s akkor eszeveszetten menekül. Hát ilyen körülmények között a magyar kultuszminiszter helyzete csöppet sem irigylésemelőtő, mikor programot kell adnia. Hadi tervet és harci kedvet nem is adhat, legfőleg balzsamot. És Berzeviczy Albert még azt sem adott.

Különös egy program volt ez. Talán legjellemzőbben úgy fejezték ki magunkat, hogy a kultuszminiszter nagyon érdekes beszédben hallgatta el terveit és szándékait. De elhallgatta. Egy érdekes triptichonhoz való keretet függesztett a képviselőház falára, de a hármaskeretbe a képeket nem festette meg. Azt mondta, hogy beszélni akar a vallásügyről, a közművelődéssel kapcsolatos intézményekről és az oktatás dolgairól, de aztán jóformán egyikről

sem beszélt, csak utalt arra, amit mindezekről elődje és a miniszterelnök már elmondott. A katolikus autonómia-őr és a kongruáról az a véleménye, ami a Wlassicsé volt. Az 1848: XX. törvénycikk módosításáról: lásd, amit Tisza István nemrégén kijelentett. A középiskolák egységesítése kérdésében „nem habozik megmondani, hogy rokonszenvez azzal, amit elődje tervezett”. A harmadik és negyedik egyetem dolgában, míg az állam pénzügyei meg nem engedik, ő sem tehet ígéretet. A doktori grádnak egy emelettel följebb helyezését Wlassics jelentette be, Berzeviczy csatlakozik az előd felfogásához. A művészeti kérdésekben Wlassics inkább a germán képzőművészetet állította a magyar művészet elé mintaképpen, Berzeviczy sincs az idegen minták ellen, csak inkább a franciákkal rokonszenvez. És így tovább az egész vonalon. Vallási, közművelődési és oktatásügyi kérdésekben egy föltétlenül izléses, abszolút elegáns csatlakozás, de semmi program, semmi kezdeményezés, semmi reform. Hol maradt a balzsam a magyar nyelv sebére? Hol maradt a kárptólás a hadseregből kiharancsolt magyar nyelv számára? És hol maradt a program a magyar kultúra megteremtésére? Ebből az izléses, elegáns beszédből minden kifelejtődött.

Kálmán király törvénye óta az utolsó boszorkány, amely nincs s amelyről mégis beszélnek: a magyar

TÁRCA

A kocsi.

— A Budapesti Napló eredeti tárcája. —
Irtá: **Bíró Lajos.**

A negyvenéves báró unatkozva haladt le a kaszinó lépcsőjén. A nyári alkonyt kétségbeesetten sivárnak találta és elkeseredetten intett a kocsijának.

A kocsi megindult. Hopp, hopp, — a negyvenéves báró kocsisja ismerte a gazdját. A gummikerekek repültek a faburkolaton, csak a lovak lába csattogott tompán.

A nyári alkonyban szellő kerekedik és lágyan simogatja az öregedő arcot. Az ember hátradől a kocsiiban és nézi az asszonyokat. Komteszek és kokottok kocsiznak alkonyatkor a Stefánia-uton, a gyalogjárón pedig a polgári tisztesség sétál. Az ember néz és az embert nézik és végre is az irigyeltetés még mindig jól csik.

Hopp, hopp, — mikor az ember érzi, hogy husz esztendeig hiába szeretett és csókol, mert nem marad egyetlen csóknak sem édes emléke, hanem csupa keserűség maradt a nyomán, mikor az ember megérti, hogy a könnyű nők és a futó ölelések helyett csak egyet, egyetlenget kellett volna jószággal, hűséggel megszereznie, — hopp, hopp, akkor hátradől az ember fáradtan a kocsi-

ban és simogattatja magát a nyári alkony puha levegőjével. Ily csókok után járni nem érdemes vagy talán fáradságos is, az ember beleveti magát a kocsiába és bus mosolygással, keserűnek filozófiával nézi a világot. Az öregedő embernek ez való: meg nem mozdulni és repülni mégis asszonyi tekintetek és asszonyi mosolygások közepe.

Rossz dolog az, ha az ember ebben az egész nagy városban csak csókra kaphat asszonyokat, csak az ölelésre vannak társai és nincsen egy se, aki végigsimítaná a homlokát, amelyen kigyult az öregedés félelmének a láza. A negyvenéves báró arcán pedig finom ráncok verődnek végig és a pihenés jól esik már.

A kocsi repül. Sehoh a világon így nem ügetnek a lovak. Az inas, erős lábak széles és gyors vágással csapódnak le a földre és — hopp, hopp — repül a kocsi.

Az uton komteszek és kokottok ülnek a kocsiiban, az ut szélén a polgári tisztesség hőmpölyög. De künn a viztorony körül, alig valamivel a forduló előtt a nép veszi ki a részét a mulatságból, ülven a perronon, nevetgélven és irigykedvén.

Az ut szélén egy lány áll. A családja — anyja, nagynénjei — egy padra telepedtek le, a lány pedig odaállott az ut szélére. Tizenhétéves testének üdösége szinte csillog az alakatlan kék bluzban, amelyben elsétált hazulról. Sugár formái gyöngédék, frissék és fiatalok; nagy szemé-

ben vidámság és merész könnyelműség van. Egy tizenhétéves budapesti lány kék bluzban, onnan a viztorony környékéről . . .

A negyvenéves báró pillantása megakadt a lány felszőkő, friss természetén. A robogó kocsi-ról visszapillantott és a lány tekintete merészen és kötekedve villogott rá.

A negyvenéves báró melegséget érzett a szíve táján. Ez a lány, ez a tizenhétéves lány! . . .

A kocsi visszafordult. A lány ott állott még az ut szélén és a tekintete vágyódással, álmodozó irigységgel nézte a kocsiát. Jött a báró. A tekintetük találakozott, a bárónak a fejébe szökkent a vér és a lány mosolygott. A báró egy mozdulattal és egy pillantással mutatott rá a kocsi puha ülésére:

— Akarsz? . . .

A lány félig elfuldva intett igent. A kocsi gyors robogással kerülte meg a viztoronyt és amikor visszafelé jött, a báró rákiáltott a kocsisra:

— Megállj!

A kocsi erős kézzel kapta meg a gyeplőt, a lovak felkapott fejével torpantak meg és a kocsi megállt éppen a lány előtt. Még egy tekintet, még egy mozdulat, a negyvenéves báró fiatalosan ugrik ki a kocsiából, megfogja a lány kezét, a lány zavartan mosolyog, benn ülnek a kocsiiban és — hajts! — megindul a kocsi.

Gyorsan ment az egész, mint a villám. Az anyja és a nőnek észre sem vették, már nem volt

kultura. A miniszter talán a maga abszolút törvénytisztelét akarta igazolni, mert ő nem beszélt róla. Az ő izléses programját ennek a várva-várt kulturának gondolata jóformán egy pillanatra sem zavarta meg. Az egyetlen pont, ahol ezt a gondolatot érintette, a népiskolai törvény reformja volt. De erről sem akart beszélni, sőt arra kérte az ellenzéket, hogy az se beszéljen róla. Majd ha a Ház asztalán lesz a reform: akkor essék róla szó. De a nemzetiségi támadásokra mégis reflektált a miniszter s azt iparkodott megvilágítani, hogy miért ágaskodnak az agitátorok a nyelvhatárokat elmosó reform ellen. Azt mondja Berzeviczy: azért, mert a reform után nem lesz magyar állampolgár, aki nem tudna magyarul, s így a nemzetiségek az agitátorok körnei közül a magyarság ölelő karjaiba fognak omlni. Hiszi ezt a miniszter? Ha hiszi, áldja meg az isten hitében. Más úgy sem hiszi. Ha abból a reformból csakugyan lesz valami, még mindig nem bizonyos, hogy a nemzetiségek megtanulják, s ha megtanulják, még mindig nem bizonyos, hogy használni is fogják azt a nyelvet, melynek a felnöttek népiskolájában, a hadseregben helye nincs. Míg a magyar nyelv nem Herkulesz, aki minden akadályt lebir, hanem Sisiphus, aki minden órában elülről kezdheti munkáját, addig magyar kultúra nincs és nem is lehet.

A kultusztárca.

Budapest, július 30.

Az előadó röviden ismertette a kultusztárca költségvetését s aztán mindjárt átvette tőle a szót Berzeviczy Albert.

A kultuszminiszter olyan perspektívát mutatott, mintha nagyon terjedelmes programot akarna adni, de aztán alig beszélt összesen egy felőráig. Figyelmes hallgatóknak és nagyon formásan is beszélt, de nem igen akartak szavain fölmelegedni. Ha nincs Eötvös Károly, aki egyszer-mászor

gyilkos maliciákat röpített közbe, az egész beszéd sértő csöndben hangzott volna el. De a vajda csinált egy kis hangulatot, persze nem a miniszter javára.

Legmaliciózusabb akkor volt, mikor a miniszter azt találta mondani:

— Nincs veszedelmesebb, mint a művészet terén a közepszerűségek dédelgetése.

— Hát a minisztériumokban? — kérdezte a vajda.

S nevetett az egész közönség. A program végén, ahol a miniszter a népoktatási törvény reformjának kapcsán a nemzetiségi támadások titkos okairól beszélt, mégis tüzben jött a Ház és végül elég rokonszenvesen éljeneztek meg Berzeviczy Albertet.

Tárcájához azonban mindjárt többen iratkoztak fel s a vitát ma nem is fejezheték be. Egyelőre Veres József, Csernoch János és Udvary Ferenc beszélt. De feliratkozott Eötvös Károly, Leull Adolf és Gaál Sándor is.

Az ülés végén báró Kaas Ivor interpellált.

A képviselőház ülése július 30-án.

— Kezdeté délelőtti 10¹/₂ órákor. —

Elnök: Perczel Dezso.
A kormány részéről jelen vannak: Gróf Tisza István, Berzeviczy Albert.
Elnök: Megnyitja az ülést.
Napirenden van

a vallás- és közoktatásügyi tárca

költségvetése.
Gróf Teleki Sándor előadó ismerteti a költségvetést és összehasonlítja azt a tavalyival. Fejlesztési az eltéréseket s elfogadásra ajánlja a budgetot.

(A kultuszminiszter programja.)

Berzeviczy Albert vallás- és közoktatásügyi miniszter: Egy nyári pihenőjétől visszatartott képviselőház gyűlés látogatott padjai nem a legalkalmasabb milieut szolgáltatják egy miniszteri programnyilatkozat megtételére, mégis már most fővonalában megvilágítani igyekszik azt az irányt, amely vezérli. A kormány át van batva attól a szándéktól, hogy a hazai egyházakkal karöltve működjék azoknak az etikai és kulturális céloknak érdekében, amelyek szolgálata államnak és egyháznak egyaránt feladata. (Élénk helyeslés.) A kormány készséggel fogja támogatni az egyházakat is az állam céljaival összeegyeztethető minden hazafias törekvésükben, sőt amennyiben e törekvések sikerének valamely fel-

tétele netalán hiányoznék, szívesen fogja e fültételeket előteremteni. A *katholikus autonómia* névze utal arra a körülményre, hogy államtitkára volt annak a kormányoknak, amelyek hozzájárulásával hozta meg 1893. március 17-én a képviselőház azt a határozatot, amelylyel utasította a kormányt, „hogy törvényes ügykörében tegyen előterjesztést a felségének az iránt, hogy a katolikus autonómia létrehozatala tárgyában szervező gyűlés összehívására az engedély mielőbb megadassék.” A közbejött körülmények, nevezetesen a közbejött kormányválság ezt a kormányt megfosztotta a lehetőségétől, hogy erre névze az elhatározó lépéseket megtette. Megtette azokat hivatali előde. A katolikus autonómiát szervező országos kongresszus megtartott, a munkálatozókat elkészítette és előterjesztette. Legilletékesebb helyen szükségesnek ismerték a kongresszusi munkálatot a hercegprímáshoz utasítani a végtől, hogy ő képviselői tanácskozával, erre vonatkozólag véleményét adjon. Ezt az eljárás igazolja nemcsak a katolikus egyház hierarchiai szervezete, de igazolja az a körülmény is, hogy a szervező kongresszus némely kérdésre névze érdeklődés véleményét nem mondott. Ezt a kérdést: „Jó óhajtaná megoldani, hogy a felségének legfőbb kegyuri jogai, a katolikus egyháznak hierarchiai szervezete sérelmet ne szenvedjenek és hogy az autonómia létrehozása érdekében ne kelljen organikus törvényeink megváltoztatásával a vallásügyi kérdések egész komplexumát mozgósítani (Tetszés balról.) Egy másik, a katolikus egyházat érdeklő kérdés a *lelkészi kongresszus*: országos kongrua-bizottság buzgó működése következtében ma már úgy a nagy, mint a kis egyházi javadalmak jövedelmi katasztere meg van állapítva. E szerint ki van tüntetve az a hiány, amely a kongrua-szerű kiegészítés szempontjából fedezendő lesz és másfelől ki vannak tüntetve azok a tehermentes jövedelmek, amelyek a hiány fedezése szempontjából esetleg bizonyos részben igénybe vehetők. Kétségtelen, hogy az állam tehermentes hozzájárulása nélkül ez a kérdés megoldható nem lesz.

Az 1848. XX. törvények jelszava alatt a protestáns egyházak körében megindult mozgalom a legilletékesebb tényezők részéről őrvtartározott kívánalmakban formulázott kifejezést egy emlékiratban

A memorandumban foglalt konkrét sérelmek és panaszok megvizsgálása folyamatban van. A lelkészeknek az 1898-iki kongruatörvényben tulmenő állami dotációjától, amennyire azt az állam pénzügyi ereje meg tudja engedni, egyáltalában nem kíván elzárkózni, de magától értetődik, hogy akár körpótlékszerű, akár más emelés a kongruának nem történhetnék csak a protestáns egyházzal szemben, hanem ennek a többi egyházakkal szemben is érvényesülnie kellene. Az 1848. évi XX. törvények szellemének érvényesítésében maga a jelenlegi kormány tette meg a legelhatározóbb lépést már programnyilatkozatában, midőn kijelentette, hogy a nyilvános, törvényszerű iskoláknál működő felekezeti tanterveknek az államkivál lehetőleg egyenlő vagy azt legalább megközelítő dotációja iránt a törvényhozásnak előterjesztést szándékozik tenni. (Helyeslés.) Az erre vonatkozó ígéretnek beváltását nagyrészen már tartalmazni fogja az a törvényjavaslat, ame-

ott a lány, hanem — hopp, hopp — repült a kocsi a negyvenéves báróval.

A báró takarót tett a tizenhétéves lány térére és simogatta a kezét.

— Az enyém vagy, az enyém leszel. Felöltöztetek, mint egy királynét, kis lányom, és virágot hintek a lábaid elé.

A lány reszkette mosolygott, de mikorra hazaértek, bátran és hálásan simult a negyvenéves báróhoz. A budapesti lányok abból a vidám fajtajából való volt, amely kíváncsi és mohón nézi a világ minden élvezetét és ha eljön az ideje, mosolygva adja oda magát egy színes bluzért. A negyvenéves báró még azon az estén ruhát vett neki, kalapot, cipőt és harisnyát, amelyről még álmodni is merészség volt. És a lakás, a szőnyegek és az édességek, amennyit akar . . .

A leányt nem keresték. Ott a viztorony környékén a házmeesterlakásokban nem igen kutatják az eltűnt lányokat.

A tizenhétéves lány a bárónál maradt. Szeretője volt és tanítványa, lánya és jó pajtása. Felesége és mulatótársa. A negyvenéves bárónak otthona lett: meleg, puha, hálával, jókedvvel és kacagással teli és homlokát, ha lázas volt, egy kicsi, puha kéz simogatta.

Az évek multak és a báró egy napon így szólott a lányhoz:

— Ugy-e bár, én mindent adtam neked, amit kívántál!

— Mindent — válaszolt komolyan a lány — mindent, amiről álmodtam.

— Kérlek akkor arra — mondta egyszerűen a báró — ne csalj meg engem. Nem szeretnék neveltségessé válni.

A lány természetesen megígérte. De ismét eltelet egy pár év, a negyvenéves báró ötvenéves lett, a tizenhétéves lány huszonhétéves és ekkor egy napon megcsalta a bárót.

A báró megtudta és szomorú lett. Mert tudjuk ugyan előre, hogy jön a tél, az első köd azért mégis bánatot hoz és a lélek nyomottságát. Azonban megrázta magát a báró és azt mondta, hogy erős lesz.

Egy nyári estén kocsiába ültek. Hopp, hopp — repültek a gummikerekek és csak a lovak patáinak tompa csattogása hallatszott. A nyári alkony lágyan simogatja az ember arcát; az ut szélén a polgári tisztesség hömpölyög, künn a viztorony körül a nép.

A kocsi robogva tette meg körutját a torony körül és mikor megfordult, harsányan kiáltott a báró:

— Megállj!

A kocsi megállott. A báró csendesen szolt a bálmuló nőnek:

— Kiszállni.

Csendesen, komolyan és hozzáférhetetlenül mondta, blazirtan, mint vonatok intézői, akik tudják, hogy szavuknak engedelmeskedni kell. Kiszállni: — véget ért az utazás a hintóban,

véget ért a jómód, a kényelem és a pompa, tesék visszamenni a házmeesterlakásba, a viztorony túl.

A bálmuló asszony megértett mindent. Megértette, hogy nincs könyörgés és nincs felebbezés Sápád arca, de nyugodtan szállott le az előkelő ruhákban, ugyanazon a helyen, ahol tíz évvel ezelőtt a kék bluzban állott.

A kocsi, amely akkor felvette, most is megindult és — hopp, hopp — gyors ügetéssel haladtak a lovak.

A bárónak vissza kellett pillantania. A tekintetük még találkozott. Az asszony dacosan vont vállat, habozva állott egy percig, azután befel indult a városba. Nem ki a házmeesterlakásba, nem — hanem be a dus, a gazdag városba: erősen, fiatalon és szépen.

A bárónak elszorult a szíve. Nem, büntetni ő nem képes. Az öregség nem büntethető a fiatal-ságot; a fiatal-ság az erős, a nagy, a diadalmas. A bárónak elszorult a szíve és amíg a kocsi robogva haladt befelé a városba és oldalt felgyultak a lámpák, könnyek szivárogtak öregedő szeméből. És amikor a fasor véget ért és a rideg köházak utá meredt feléje, akkor kétségbeesetten kiáltott a kocsiára:

— Vissza, vissza!

Megkeresni a leányt, a hűtelt, az édest, mert ha csal is, de kacagást hoz az otthonba és lágy kézzel simogatja a lázas homlokot...

lyet a népiskolák ügyében legközelebb benyújtani szándékozik s tartalmazni fogják további részeit a megoldásnak a jövőben benyújtandó költségvetések.

A **közművelődés** iskolán kívüli eszközeinek hatalmas elvarapodását és szaporodását idézte elő az az üdvös akció, amelyet hivatali előde a muzeum és könyvtár terén kezdeményezett. Szerencsésnek vallja magát, hogy Wlassics hajlandó volt az ő helyét a muzeumok és könyvtárak országos tanácsának elnökségében felváltani. Súlyt fektet arra, hogy nemzeti irodalmunknak és nyelvünknek a kisebb közkönyvtárak, népkönyvtárak, vándorkönyvtárak és iskolai könyvtárak felállítására által új meg új tágas tér nyíljon, hogy a maga termékenyítő, művelő, a nemzeti érzést tápláló és egybeforrasztó erejével a társadalom legmélyebb rétegeibe is behatoljon. (Élénk helyeslés.) A nemzeti művelődésnek másik fontos eszköze a **művészetek** s a művészetek iránti érdeklődés felkeltése, terjesztése. Örömdetes jelenség, hogy újabb már egymást érik a vidéki kiállítások, amelyek, ha nem is érik el a hozzájuk fűzött várakozások teljes mértékét, mégis ma már nem járnak oly kellemetlen csalódásokkal. Képzőművészeti produkcióknak bizonyos tekintetben valószínűsítjük, amely sok keserűséget és elégtelenséget szolgált meg. A képzőművészeti tanács jelenlegi szervezetét célszerűnek nem tartja. Az állami vásárlások által képzőművészeti produkcióknak legértékesebb és legjellegzetesebb jelenségeit leggyűjteményeink számára meg fogja szerezni s az igazán nagyra hivatott tehetségeket bátorítani akarja. Nem tartja az állami vásárlások feladatának, hogy rossz anyagi viszonyokkal küzdő művészeknek mindazok a művei, amelyeket a közönség nem vesz meg, az állam részére megszereztesse. (Helyeslés.) Semhol sem oly veszedélyes és káros a középiskolák mesterséges dédelgetése, mint éppen a művészetekben. (Ugy van! Ugy van!) Művészeink még mindig nem ismerték fel azt a szerepet, amely a hatalmas lendületet vett iparművészetnek művészi eszmékkel való megteremtésére terén rájuk vár és egészen elhibázottnak tartja azt a gyakran érvényesülő és hallható felfogást, amely azt hiszi, hogy művészet-i produkcióknak nagyobb kelendőse fog számíthatni, ha a **külföldi** teljesen elárkunk. Ez nagy csalódás és éppen azért egyik elsőrendű feladata a külföldi művészet és hazai művészetünk között régebben fennállott, de az utóbbi időben meglazult összeköttetéseket ismét helyreállítani. Csak javára szolgálhat művésztünknek az, hogy ha a mi műtermékeink a külföldön is megjelenhetnek, ott piacra találhatnak, ami természetesen feltételezi azt, hogy mi is szívesen boacsunk be hazánkba a külföldi termékeket. A külfölddel való versengés művészeinket arra indíthatja, hogy erejüket fokozzák és törekvésük latbatásával igyekezzenek minél jobbat alkotni (Igaz! Ugy van!) és a közönség is művészeink törekvései közül nagyon sokat csak akkor fog igazán megérthetni, ha azokat a külföldi törekvésekkel szembeállíthatja. (Helyeslés jobbfelől.) Elhibázott volna művésztünknek a külfölddel való szoros kapcsolat hatása miatt talán elnevezetlenségétől félni. Ellenkezőleg: amivel a magyar művészet a külföldön sikert arathat, az éppen csak az ő határozott nemzeti jellege lehet. Mentül határozottabban nemzeti jellegű egy művészet, annál inkább karolja fel, méltányolja azt a külföld. Főleg a francia művészetrel való összeköttetést kívánja építeni, ellensúlyt annak az egváladalásnak, amelyet a bécsi és müncheni iskolák bizonyos szertelenségeinek befolyása idéz elő. (Helyeslés.)

Az **elméleti jog- és államtudományi államvizsgálat reformjánál** az alapon dolgot az, hogy a doktorátus maradjon tisztán tudományos grádus és az igazságügyi és közigazgatási pályákra az egységes elméleti minősítést két állami vizsgálat adja meg. Ezek úgy lesznek szervezendők, hogy a szükséges tudásnak legalább ama mértékéről nyújtsanak kezességét, amelyet most a vizsgálatok és a doktorátus nyújtanak. Ezek a vizsgálatok megszüntetik az eddig külön tartott jogi, államtudományi, közigazgatási és igazságügyi elméleti képzést s a két egyetemen kívül mindazon jogi iskolákon lehetők, amelyek a törvényben meghatározandó feltételeknek megfelelnek. A vizsgálat azonban **országosan szervezendő állami vizsgáló-bizottság** előtt tesz letendő, amelynek tagjai csak részben fognak az illető intézet tanárai közül vétetni, részben ambuláns jelleggel fognak bírní, úgy hogy az így szervezett vizsgáló-bizottsággal elérhető lesz az, hogy minden vizsgálati szék helyen lehetőleg egyenlő és magas mérték alkalmaztassék. (Helyeslés.) Ez a reform ama visszasságokat, amelyek különösen a budapesti egyetemnek szigorlatokkal való túlterheltségében és a különböző tanintézetek vizsgálati mértékének

állítolagos egyenlőtlenségében mutatkoznak, teljesen meg fogja szüntetni.

Rakovszky István: Sokat buktatnak Budapest!

Berzeviczy Albert vallás- és közoktatásügyi miniszter: A doktorátust vissza fogja adni a maga természetes rendeltetésének és az életképes és fejlődésképes jogiskolának kétségtelenül lendület fog adni. Egyetemünk szaporítására van szükségünk, úgy felső oktatásunk, mint tudományos életünk érdekei szempontjából.

Válószerű, hogy pénzügyi állapotaink miatt nem lesz lehetséges a **harmadik**, esetleg **negyedik egyetem** és a **második műegyetem** tényleges megvalósításához hamarosan hozzáfogni. De az eszmét el nem ejti, s annak megközelítését elő fogja mozdítani. (Helyeslés.) Az új egyetem felállításánál mindenesetre a leglényegesebb szerepet a legköltségesebb orvosi és természettudományi szakok fogják játszani. Attér a **középiszkolai reform kérdésére**. Gróf Csáky Albin miniszter idejében, 1894-ben az országos közoktatási tanács egy tervet dolgozott ki az egységes középiszkolákra vonatkozólag. E terv értelmében a középiszkola tantervének zöme kezdetül végig egységes volna s egységes volna az érettségi vizsgálat is és annak minősítő hatálya. Az ötödik osztálytól kezdve mutatkoznék a tanmenetnek bizonyos kettéválasztása két szabadon választandó tantárgy szerint. Ez a két tantárgy volna a francia nyelv és irodalom egyfelől, a görög nyelv és irodalom másfelől. Magától értetődő ezen terv szerint a latin nyelv a második osztálytól kezdve mindvégig általánosan mindenkiére kötelező tantárgy volna.

Ugron Gábor: Elég rossz!

Berzeviczy Albert vallás- és közoktatásügyi miniszter: Nem mondja, hogy a tervezetnek minden részletével azonosítja magát, de nem titkolja, hogy azzal rokonszenvez és hogy a jövő fejlődés irányja nem fog távol esni ennek a tervnek alap-gondolatától.

Az utóbbi időben ez a radikális terv nem foglalkoztatja az irányadó köröket és a kérdés inkább az egységes jogosítás körül forgott, amelyre Poroszország adott figyelemreméltó példát. A porosz rendszer nem jelentheti reánk nézve a megoldás utját, mert mi már a középiszkolai törvény megalkotásával, azután a görög nyelv fakultatívá tételével, a reálisokai latin nyelvű kurzus által már régebben sokkal közelebb jutottunk tényleg az egységes jogosítás, sőt az egységes középiszkola eszméjéhez, mint Poroszország. Hivatali előde felszólította az országos közoktatásügyi tanácsot, hogy a középiszkolai reformra nézve előterjesztést tegyen. Ha ez a vélemény beérkezik, beható tanulmány tárgyává teszi azt, de a középiszkolai reformnál előbbrevalónak és sürgetőbbnek tartja a **polgári iskolák reformját**, már csak azért is, mert a polgári iskola célszerű reformja lényegesen fogja befolyásolni a középiszkolák elhelyezkedését iskoláink jövőbeni rendszerében.

A ma meglehetősen életképtelen **polgári fu iskola**, amely a törvény szerint hat osztályu volna és amelynek ötödik és hatodik osztálya ugyezólván csakis a törvényben létezők, egy felsőbb tagozattal hét osztályuvá fejlesztendő. Az ilyen hét osztályu kifejelesztett polgári iskola tanterve olyképp volna megállapítandó, hogy az elsősorban a középiszkolák túlnépességének levezetőségül szolgáljon és ilyenképpen megakadályozza a szellemi proletariátus elszaporodását. A középiszkola maradjon kizárólag a tudományos pályára előkészítő iskolának, a polgári iskola feladata pedig főképpen a gazdasági irányu pályákon működő társadalmi elemeknek előkészítésére, képzésére, szolgáljon. A mi viszonyaink között ez a reform másképp végre nem hajtható, ha az ekképpen hét osztályuvá fejlesztett polgári iskola végvizsgálati bizonyos minősítő hatályt nem adunk **kisebb hivatali állásokra** és főképpen az **egyévi önkéntességre**. (Élénk helyeslés jobbfelől. Zaj balfelől.)

Eötvös Károly: Osztrák irnokká legyen az egész nemzet! (Zaj.)

Berzeviczy Albert vallás- és közoktatásügyi miniszter: Nem tudja, minő összefüggésben van ez a megjegyzés a polgári iskolák reformjával. (Helyeslés jobbfelől.)

Hock János: Versenytársává lesznek a gimnáziumoknak és öntik az abiturientiákat ezek is, azok is, hogy nem tudjuk elhelyezni! (Zaj.)

Berzeviczy Albert vallás- és közoktatásügyi miniszter: A polgári iskolák reformja fogja csak lehetővé tenni egyfelől a középiszkoláknak, másfelől a felsőbb kereskedelmi iskoláknak célszerűt, a maguk céljai szerint berendezendő reformját.

A felsőbb kereskedelmi iskolák ma feles számban vannak hazánkban, úgy hogy azoknak egy része igen célszerűen lesz hét osztályu polgári iskolává átalakítható és az ezután megmaradó kereskedelmi iskolákat a kereskedelmi szakképzés tulajdonképpen igényei szerint lehet megfelelőbben berendezni.

A **tanítói nyugdíjalap** ügyére nézve két évi jelentés és zárszámadás, egy matematikai mérleg és a közoktatásügyi bizottságnak erre vonatkozó jelentése fekszik a Ház asztalán. Az alap helyzete az, hogy a zárszámadás szerint a deficit még be nem következett; ez azonban inkább csak véletlen. A néptanítói nyugdíjalap pénzügyi helyzete mindenesetre olyan, hogy egyensúlyának biztosításáról komoly rendszabályokkal kell gondoskodni. (Helyeslés.) Ezt a feladatot pedig megnehezíti az a körülmény, hogy ugyanekkor kella a törvényt revidálnunk olyan értelemben és olyan irányban, hogy a nyugdíjazás feltételeinek és módzatainak megjavítása tekintetében felhangzott kívánalmak közül legalább a legjogosultabbak és a legméltányosabbak figyelembe vétesenek. Erre nézve a tárgyalás folyamatban van.

A **népköztartás és kisdédivás** terén a fokozott tevőfejlesztés munkáját folytatni fogja és ahol fontos állami és nemzeti érdekek kívánják, állami népköztartásokat fog állítani a felekezeti iskolafeltartókkal szemben, minden erőszakoskodás és minden agresszív tendencia nélkül. Amit a népköztartás terén törvényhozási uton alkotni akarunk, azt magában foglalja az előadói tervezet. A két ankét tárgyalásainak figyelembevételével szerkesztendő végleges és formális törvényjavaslatot már az ősz folyamán dhajtán alkotmányos tárgyalás végett a képviselőháznak előterjeszteni; és a jövő évi költségvetésben mindenesetre gondoskodni kíván arról, hogy a felemelt tanítói illetmények mielőtt a törvény életbe lép és az egyes iskolákra vonatkozó tárgyalások megtartattak, azonnal érvényesíthetők, illetőleg a kormány részéről folyósíthatók legyenek.

Csak egy dolgra szorítkozik szemben azokkal az ádáz támadásokkal, amelyeknek e javaslat miatt a tulzó irányu nemzetiségi sajtó részéről, különösen pedig a román sajtó részéről ki volt téve: szükségesnek tartja e javaslatnak a magyar nyelvre vonatkozó rendelkezéseit néhány szóval keüő világitásba helyezni. Ami a nemzetiségek ellenkezését illeti a javaslat eszméjével szemben, szívesen distingvál felvezetettek és felvezetők között és a személyét érintő támadásokat megleghezős közönyösen fogadja azért, mert meg van győződve arról, hogy azok a követelmények, amelyek e javaslat tervezete a magyar nyelv sikeres tanítása tekintetében felállít és amelyek csak a hatályosabb szankciók szempontjából térnek el az 1879-iki törvények posztulátumaitól, hogy azok a követelmények a **minimum** alkotják annak, amit az államnnyelv joga, állami és nemzeti egységünk, létező, fennálló törvényeink szempontjából követelnünk kell. (Élénk helyeslés. Igaz! Ugy van!)

A mi nemzetiségi polgártársunk a maga anyanyelvén kívül megtanulja a magyar nyelvet is, a nélkül, hogy amellet megszünnek román, (Felkiáltások a szélsőbaloldalon: Oláh!) szerb, német vagy tót lenni, az a maga magyar polgárságával szemben nem forja több idegennek, elszigeteltnek érezni magát, az érvényesülni fog minden irányban és minden téren és boldogulni fog tudni éppen úgy, mint a magyar polgárok. De hát éppen ez az, amit nem akarnak azok a konfolybintók. (Igaz! Ugy van!) akik igen jól tudják, hogy fajrokona csak akkor és csak addig fig az ő befolyásuk alatt állani, (Felkiáltások balfelől: Ez a fő!) amíg magukat, mint nemzeti-ségek elszigetelik.

Veros József sürgeti az 1848-XX. t.-e. végrehajtását, amely tovább nem halasztható. Felpanaszolja a budapesti egyetemen divó tartahatatlan lecke-pénz-viszonyokat; nem gyanusít senkit, de ez a rendszer arra a feltevése jogosit, hogy a vizsgadíjak emelése és az elbukott diákok nagy tömege közt összefüggés van.

Csernoch János úgy látja, hogy a katolikus autonómia ügye egyetemen lépéssel sem haladt előre és a kongrua-bizottság még mindig nem fejezte be tanácskozásait. Kárhözottja azt az irányzatot, amely a valláserkölcsi nevelést ki akarja küszöbölni az iskolából. Figyelmezteti a kormányt, hogy csak a nevelés és oktatás érdeke slylené meg, ha a katolikus egyházat megbénítaná azzal, hogy szoros függésbe hozná az állammal és a tanítástól elvonná. A költségvetést nem szavazza meg.

Udvary Ferenc a fu-polgáriiskolák hiányait fejtegeti.

Elnök: A vita folytatását hétfőre halasztja s ugyanakkorra kitűzik az **igazságügyi** bud-getet is.

Báró Haas Ivor meginterpellálja a kereskedelmi minisztert a nyitramegyei közutak kiépítése tárgyában. Kéri a minisztert, hogy mivel a beruházási törvény mostohán bánik Nyitramegyével, számíthat-e az incheség vidék arra, hogy a jövő évi budget terhére államköltségen kiépítik a novák—podhrágy—betony—aranyosi utat?

PFANHAUSER-féle
Perfect-separatorok.
Perfect tejgazdasági
Berendezések és eszközök.

PFANHAUSER ANTAL
BUDAPEST, V. ker., Báthory-utca 9. szám.

Elnök: Az interpellációt kiadja a kereskedelmi miniszternek s az ülést délután 3/43-kor bezárja.

BELFÖLD

A kereskedelmi szerződés. Szögyény-Marich László berlini nagykövetségünk ma délelőtt fölkereste gróf Tisza István miniszterelnököt, akivel hosszú ideig tárgyalt. Politikai körökben hirtérjedt, hogy a nagykövet és a miniszterelnök közt lefolyt megbeszélések az osztrák-magyar-német kereskedelmi szerződésre vonatkoztak. A nemzetközi kereskedelmi szerződés dolgában, főleg az orosz-német szerződés körül, valóságos újságháború tört ki a német sajtóban. Azt az értelmezést, amelyet a hivatalos német sajtó lanszíroz, hogy tudniillik az Oroszországgal kötött szerződés Németország gazdasági megerősödését jelenti, a szabadelvű sajtó minden módon igyekszik megcáfolni s a parlamentre apellál, amelytől a szerződés meghíusítását kéri és reméli. Lehetően — így írja egyik lap, — hogy a parlament népbarát tagjai ne folytassanak késhegyig menő harcot olyan javaslat ellen, amely a kenyér-uzsora bélyegével jelenik meg. Érdekes, hogy az agrárius lapok is elkeseredetten irnak az ellen a szerződés ellen, melyről még a hivatalos német sajtó is elsősorban azt állítja, hogy az agráriusoknak kedvez.

A vallombrosi tárgyalások folyamán eljutottak odáig, hogy részletesen beszélnek meg a beviteli és kiviteli tarifa egyes tételeit, anélkül azonban, hogy a főkérdésben: az orosz bor vámkezelése kérdésében dőlőre jutottak volna. A konferencia eredményét nem lehet előre látni, de el kell készülnie neki, hogy a vallombrosi tárgyalások augusztus hó végéig is eltartanak.

KÜLFÖLD

Plehve meggyilkolása.

Budapest, július 30.

Már megtették Plehve temetésére az előkészületeket, de hogy ki a gyilkos, még nem tudják. A súlyosan megsebesült merénylő még nevét sem akarja megmondani és valószínűleg sirba viszi szörnyű titkát. Ugy jelent meg, mint a feltartóztathatatlan sors, mint az elmaradhatatlan szükségesszerűség, mint annak a kétségbeesésnek sápadt arcu küldötte, mely Oroszország földalatti rejtekeiben már csak borzalmas hangját hallatja. Hogy valóban nem csak a maga gyűlölete és haragja nyilatkozott meg tetteiben, az a vizsgálat eddigi adataiból is kiderült. Az eszme nem az ő agyában született meg, ő csak a végrehajtó kéz szerepét játszotta. Széleskörű összeesküvésnek volt engedelmes eszköze és a szétágazó szálak sokasága valósággal pánikot idézett elő Pétervárra vezető körökben. De az a mód, ahogy ez az ijedelem megnyilvánul, semmi jót nem ígér a jövőre nézve. Folytatják ugyanis a régi rendszert. Tömik a börtönöket, gyártják a bilincseket, terjesztik a rémületet. Szóval, feltámasztják a halcttaiból Plehvet. Vagy nem maga a meggyilkolt miniszter-e Durnovo szenátor, akit a belügyminisztérium ideiglenes vezetésével bíztak meg? Hisz csak külsejében más, de lelkében hű mása, követője, lelkes

tanítványa, aki eddig is mindenben híven követte mesterét!

Pedig Plehve nem maradhat. Mert a bombánál sokkal nagyobb hatalom ölte meg: az idő. Ez ellen hiába való minden harc. Oroszországnak nem minisztert, hanem rendszert kell változtatnia és akkor övé a jövő. Mert népe lelkében nagy erő rejlik, mert a szenvedés, az elnyomatás megedzette és a legkomolyabb feladatokra tette éretté.

A merénylő.

Berlin, július 30.

Míg a *Lokalanzeiger*nek Pétervárról azt jelentik, hogy a merénylő a rajta végrehajtott műtét után *tul van a veszedelmen*, addig a *Hamburger Nachrichten* arról értesül, hogy *belehalt* sebébe, de a rendőrség ezt a hírt még titkolja.

Letartóztatások.

Pétervár, július 30.

Éjjel-nappal folytatják a letartóztatásokat, de minden terv és rendszer nélkül, ami legjobban bizonyítja, hogy milyen rémület vett erőt a pétervári felsőbb körökben. A legújabb jelentések szerint a cár nem lesz jelen a Plehveért rendezendő gyászünnepségen, mert a rendőrség azt a bizalmas értesítést kapta, hogy *számos forradalmár Pétervárra készül*. A rendőrség *messzire elágazó nihilista titkos szövetsége*nek jött a nyomára, amelynek Plehve gyilkosa is tagja volt, s ennek a szövetségnek számai a külföldre is elnyúlnak. E szövetséget tagjainak üldözését nagyon megnehezíti az körülmény, hogy a letartóztatott merénylő *állhatatosan vonakodik vallani*. A legutóbbi három nap alatt *több száz embert letartóztattak* és ezek egy részét a Péter Pál-erődbe vitték, mert a *törvényszéki börtönök már zsúfolva vannak*. A rendőrség meg van róla győződve, hogy a *merénylőnek bűntársai voltak*. A denunciaciók fénykorát éli és a politikai rendőrséget valósággal ostromolják följelentésekkel.

A *Jiskra* című forradalmi újság azt írja, hogy a forradalmi bizottság számos nagyobb állású közigazgatási hivatalnoknak halálos ítéletet küldött. A *Novoje Vremja* gyengíteni igyekszik a merénylet politikai jelentőségét s a gyilkosságot *összefüggésbe hozza a háborúval* és azt írja, hogy a merénylő japán bérenc volt.

A merénylet után.

Berlin, július 30.

Míg a *Lokalanzeiger*nek Pétervárról azt jelez, orosz főváros lakosságának csak nagyon kis része sajnálja Plehvet ösztintén. Talán mert a sűrű merényletek eltompították a lakosságot vagy talán azért, mert Plehve helyzete kezdettől fogva nagyon veszedelmes volt, mert nem értett annak a módjához, hogy az emberek szeretetét megnyerje. Kérlelhetetlen szigorúsága szinte közmondásos volt és gyűlöletessé tette mindenki előtt. A sajtó munkásai is gyűlölték, mert az ő minisztersége alatt eddig nem tapasztalt szigorúsággal bántak velük és nem engedték meg nekik, hogy még oly ártatlan dolgokat is közöljenek. Az újságokra majdnem naponként szigorú büntetéseket szabtak. Nagyon nehéz állása lesz Plehve utódjának, aki csak úgy lesz képes hivatását betölteni, ha a lakosság bizalmát és szeretetét meg tudja nyerni.

New-York, július 30.

Egy ötezerfőnyi szocialista-tömeget tegnap este gyűlést tartott s úgy ünnepelte Plehve gyilkosát, mint a szabadság hőst, az igazságosság martírját, aki egy szörnyetegtől szabadította meg a világot.

A temetés.

Pétervár, július 30.

Plehve temetése holnap, vasárnap 10 órakor lesz. A Pétervárot tartózkodó nagyhercegek leg-

nagyobb része meg fog jelenni a temetésen, melyre rendkívül nagy óvintézkedéseket tett a rendőrség. A helyőrség legnagyobb része ki fog vonulni, hogy a gyászünnepségre és a gyászmenetre ügyeljen. A temetés helyét még nem tudják, de valószínű, hogy a holttestet *Kosztromába*, Plehve családi birtokára viszik. Plehve családja a gyilkosságot megelőző napon utazott el oda s ott kapta meg azt a hírt, hogy Plehve veszedelmesen megbetegedett. Plehvené azonnal elutazott Pétervárra, ahol a borzasztó hír hallatára elájult. Pétervár utcai élete alig változott meg. Az állami épületek előtt őrzáratok cirkálnak és a merénylet helye még mindig el van zárva.

Plehve környezetéből kiszivárgó hírek szerint a meggyilkolt miniszter ezelőtt két hónappal elkészítette végrendeletét, melyben politikai eszméit is kifejtette. Ezt a végrendeletet néhány nap múlva közzé fogják tenni.

Az orosz-japán háború.

Budapest, július 30.

Már tegnap jeleztük, hogy a pétervári jelentések, melyek olyan rőzsaszínűnek tűntették fel Port-Arthur helyzetét, alighanem valami nagy veszedelemnek előhírnökei. És ime a ma érkezett összes harctéri táviratok egybehangzóan konstatálják, hogy a japánok megkezdették az erőd általános ostromát. A harcok olyan komoly jellegűek, hogy több helyen az erőd elestének híre is elterjedt. Tokióból ugyan korainak jelentik ki ezt a hírt, de hogy ott nagyon biznak Port-Arthur legközelebbi kapitulációjában, azt meggyőzően bizonyítja az a tény, hogy a mikadó kormányja már ennek a győzelemnek előrelátható következményeiről tanácskozik.

A szárazföldi harctéren másé lassabban folynak a miveletek. A japánok előnyomulása elé valami akadály gördült. Valószínűleg a Hajcsöng és Liaojang közüli erős orosz hadállások ejtették őket gondolkodóba. Ugy látszik, hogy Kuropatkin mégsem akarja ezeket a nagy fáradsággal megerősített pozíciókat csata nélkül feladni. De viszont lehetséges az is, hogy a japánok nem is provokálnak ütközetet, hanem mukdeni visszavonulási vonaluk fenyegetésével kényszerítik őket hadállásaik elhagyására.

Port-Arthur ostroma.

London, július 30.

Minden pillanatban várják Port-Arthur elestét, sőt Sanghaiba és Csifuba már táviratok érkeztek, hogy a vár elesett és hogy a japánok győzelmüket *tizenegyezer emberélet árán vivták ki*. Tegnapelőtt harminc idegen érkezett Csifuba, akik mult csütörtökön hagyták el Port-Arthurt és ezek azt beszélik, hogy mult kedden, szerdán és csütörtökön rendkívül kemény harcok voltak szárazon és tengeren Port-Arthurtól északra és északkeletre. A japánok különösen mult csütörtökön bombáztak iszonyú energiával és az oroszok csak gvegén viszonozták tüzelésüket. *Ojama* tábornagy vezérkarával együtt mult kedden hagyta el Dalnyt és most személyesen intézi a hadműveleteket. A várban teljesen ki merítették a huskészetet és a csapatok már csak *beszórt húst kapnak*, a polgári emberek pedig zabbal, kásával és rizzsel kénytelenek beérni. Az a *sanghaji* hír, hogy Port-Arthur már kapitulált, azon alapszik, hogy a brit hajóraj *Noel* tengernagy parancsnoksága alatt a kínai vízekről visszatért *Vejhajvejbe*, már pedig ennek a hajórajnak az volt az

Fényképezési műkedvelőknek

Kitűnő fényképezési szalon- és utazó apparátusok új, felülmúlhatatlan pillanati kézi-apparátusok

MOLL A. cs. és kir. udv. szállítónál, BÉCS, Tuchlauben 9. sz.

Kivánatra nagy képes árjegyzék.

Ezen üzletág alapított 1854-ben.

ntatása, hogy csak Port-Arthur elesése után térjen vissza Vejhajvejbe. Ehhez még hozzátesszük, hogy Ojama tábornagy maga intézte a támadást, míg Togo a tenger felől iszonyú bombázást folytatott a vár ellen. A harc három nap és három éjjel folyt és a japánok részéről 11.000 ember esett el. A japánok a vár bombázására négyszáz ágyút használtak.

Port-Arthur bevételének híre különben Berlinbe is elérkezett, de a Wolf-ügynökség alapatlannak jelenti ki.

Tokio, július 30.

Itt hivatalosan megcáfolták a Port-Arthur elestéről szóló híreszteléseket, de másrésztől komolyan foglalkoznak az erőd elfoglalásának eshetőségével. Jól értesült körökből jelentik, hogy a japánok ezt a győzelmüket jól ki fogják aknázni és az oroszokat egészen az Amur folyóig akarják visszasszorítani. A japánok a háború befejezése után nem akarják elfoglalni Mandsuországot, hanem be fogják érni azzal, hogy ugyanazt a hasznot húzzák ebből az országból, amelyet eddig Oroszország biztosított magának.

Köln, július 30.

A Kölnische Zeitungnak azt jelenti Pétervárról, hogy Port-Arthur előtt összesen 50.000 japán katona áll. A tüzérség egyelőre hallgat. A japánok éjjelenként újabb sáncokat készítenek. Az ellenség tengeri hadműveletei csak éjjeli bombázásra szorítkoznak. A várbeli katonák egészsége jó és a rend példás.

A mandsuországi harcok.

London, július 30.

Kuropatkin Dasicsaónál megvert hadseregét Ansanien mellett, Hajcsöngtől husz kilométernyire északra és Liaojangtól csak tizenöt mérföldnyire délre újabb ellenállásra koncentrálja. Hajcsöng defenzívára egyáltalában alkalmatlan, mert a harmadik japán hadsereg Nodzu parancsnoksága alatt már mult pénteken megszállta Pálingot.

London, július 30.

Niucsvancon keresztül néhány nap óta több ezer japán vonult el. Az oroszok visszavonulásokban erősen szorongatják a japánok. Az oroszok utjukon cserbenhagyják szekereiket és készletüket. A japánok most nagy vasutvonallal rendelkeznek s ezen fognak előrenyomulni. Niucsvang lesz a hadsereg és a flotta műveleteinek nagy bázisa. Niucsvangban kínai és japán hivatalnokok a város jövőd közgazgatásáról tárgyalnak. Kuroki és Oku hadseregei egy operálnak, hogy a hajcsön-liaojangi vonaltól keletre egyesüljenek.

Páris, július 30.

A Havas-ügynökség jelenti Liaojangból 27-ről: A dasicsaói csatában 24-én rengeteg számú ágyútöltényt lőttek ki. A japánok csatasorának középpontjában hat üteget hallgattattak el. A kínaiak azt állítják, hogy a japánok vesztesége több mint 4000 fő volt.

Ellenséges csapatok kutatása.

Pétervár, július 30.

Szharov tábornoknak a vezérkarhoz intézett 29-iki távirata jelenti: 28-án kutatás történt a keleti harcél körül és megállapították, hogy Pszihojantól délre egy ellenséges előőrs-csapat van, számszerint mintegy három ezred gyalogság öt lovaszázaddal és 18 ágyúval. Kafuantól hat kilométernyire délre ellenséges kutatócsapat ütközött össze váratlanul vadászainkkal. Hatszáz lépésről puskatizzal fogadták őket és megfutamodtak. A déli harcélben is kutattak 28-án és 29-én, amikor is elég jelentős ellenséges csapatok mozgását figyelték meg, kik keletről-nyugatra mozogtak. Szün-csöntől délre egy ellenséges csapat 29-én reggel Kutsjuangtuntól Daidisiah felé vonult. Ez egy gyalogezredből, egy ütegből és egy lovas-

ezredből állt. Utóőrünk ágyuja és puskatize feltartóztatta. Hat halottunk és sebesültünk volt.

Visszavonulás.

London, július 30.

Tiensinből táviratozzák, hogy Kuropatkin elrendelte Liaojang kiürítését és csapatait Mukdenbe vonja vissza. Kurpatkin ki akar jutni abból a kordonból, amelyet a japán seregek az ő hadállásai körül mind szorosabbra vonnak össze.

Japán tervet.

London, július 30.

Tokióban újra a békekülötést tárgyalják. A Dsidi azt írja, hogy Japán addig fogja folytatni a háborút, amíg az oroszok határozottan beismerik a vereségüket és megfelelő békejavaslatokat tesznek, amelyek Kelet-Ázsiában tartós békét biztosítanak. Japán nem fogadná el valamelyik harmadik hatalomnak közbenjárását.

A hajók ügye.

Washington, július 30.

Helyi hivatalos körökben azt hiszik, hogy a semleges hajók elsüllyesztése ellentétben van a nemzetközi jog minden alapelvével és nem fogadható erős tiltakozás nélkül. A Knights Commander rakományának tulajdonosai ma tárgyaltak a külügyminisztérium szollicitációjával az orosz kormánytól történendő formális tiltakozás benyújtása végett.

Szakadás Franciaország és a Vatikán között.

A tegnapi minisztertanács határozatának értvényt szerez minden vonalon. Akik a kormány szándékait ismerik, így állapítják meg Franciaország szakításának következtéseit. A pápai címert eltávolítják a nunciatura palotájáról. A konkordátum megszűnik és a kultusz-költségvetés tárcájának terhére már csak ez év végéig fizetik a kultusztelekeket, a kormány már a jövő évi költségvetésből törölni fogja az illető költségeket. A nunciaturát hivatalosan bezárják, épp úgy a vatikáni francia nagykövetséget is. A kormány e nyáron fogja kidolgozni az egyház és az állam végreleges elválására vonatkozó törvényjavaslatokat.

Párisból táviratozzák: Delcassé külügyminiszter délután a pápai nunciushoz jézéket intézett, amelyben kijelenti, hogy a Franciaország és a Vatikán közötti diplomáciai összeköttetés megszakítása következtében az ő missziója Párisban tárgyalanná vált. Lorenzelli nuncius, aki néhány nap óta távol volt Párisból, ma visszatért. A kormány nem fogja átnyújtani a nunciushoz utlevélt, hanem notifikálni fogja a minisztertanács határozatát. A notifikálás holnap fog megtörténni, azután a kormány be fogja várni a vatikáni francia diplomáciai ügyvivő jelentését a jegyzék átnyújtásáról. A kormány ezenkívül elhatározta, hogy szigorú eljárást fog megindítani azok ellen a szerzetek ellen, amelyek a két püspök ellen agítálnak. Az összes lapok befejezett dolognak tekintik a Vatikánnal való diplomáciai összeköttetés megszakítását. A Gaulois szerint azonban a nunciaturára tegnap a kormánytól sem hivatalos, sem félhivatalos közlés nem érkezett. A Humanité arról értesül, hogy a minisztertanács tegnapi határozatát egyhangulag hozták. A Radical szerint vasárnap a hivatalos közlönyben már meg is jelennek a konfliktusra vonatkozó összes okmányok.

Rómából táviratozzák: De Courcelles francia vatikáni ügyvivő ma megjelent Merry del Val államtitkárnál s átadta a kormány jegyzékét. Az audienca körülbelül háromnegyed óráig tartott. A kihallgatásról semmiféle szivárgott ki. De Courcelles az-

után megtette az intézkedéseket a követség személyzetének elutazása és a diplomáciai irodák bezárása céljából. A szakítás csak diplomáciai természetű, amelylyel nem kell szükségképpen együtt járnia a konkordátum felbontásának. A Vatikánban erre is el vannak készülve. A Vatikánon kívül nagyon közömbösen nézik a bonyodalom fejlődését. Pius pápa ma reggel megtette szokott sétáját s délből kihallgatást adott; vidám és szeretetreméltó, mint rendszeren környezetének azt mondotta, hogy hite rendíthetetlen ügyének igazságában és bizik a győzelemben. Senki sem hiszi a Vatikánban, hogy Franciaország felmondja a konkordátumot, amelyből — vatikáni körökben úgy hiszik — Franciaországra nézve nagyobb károk származnának, mint a katolikus egyházra.

HIREK

Budapest, július 30.

— BUDAPESTI NAPLÓ. Július 31-én új előfizetés nyílik a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejár, méltóztatásukkal a megújításról idejékorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

— Petőfi. Ma ötvenöt éve halt meg a szerelem és a harci kedv legnagyobb költője: Petőfi Sándor. Olyan halált halt, aminőt fenséges sugárkoszorúval dícsített meg költészetében. Holttestén át fújó paripák száguldottak keresztül... Névtelen közlegényekkel dobták egy sirba annak a földi maradványait, akinek a neve a poézis történetének legelsői között fog ragyogni mindenha. Szerelmes versei olyanok, mint a mező istenadta virágai: mióta eszmélünk, ismerjük őket, azért mindig gyönyörűséggel közelünk hozzájuk és nem győzünk eléggé elmerülni illatukban. Csatalalai és egyéb erős indulattól izzó poémái pedig az elemek féktelenül vad, mégis oly szép és méltóságos, a természet pazar színeiben szikrázó tombolása. És a mai időben, amikor az írott szó gyakran feltűnően erős szögben hajlik el a valóságban vegetáló lélektől, legenda, hogy Petőfi ugyanazzal a fürgeteges vitézséggel törtétt ki a világból, amivel örök időkre szóló dalait lövelte ki csodálatosan forró szíve. Pedig ez nem legenda. Ha nem is egészen történelmi tény, de majdnem az. És utolsó napjának ötvenötödik évfordulóján bánatos büszkeséggel tekintünk Segesvár felé...

— Az amerikai hajóraj Flumében. Fluméből táviratozzák: Ma délután ötöttől hétig volt a flumei közönség részére viszonzásul adott hajómulatság a Maine amerikai hadihajó fedélzetén, amelynek parancsnoka és tisztjei e mulatságra meghívták a város összes előkelőseit. Pontban öt órakor érkezett meg báró Rosmer Ervin kormányzó nemzeti lobogóval díszített gőzbarkájjal nejjével, Forgách Klótild grófnővel, kiket hajóraszálláskor a főország trombitaharsozással és dobpergéssel fogadott; midőn a fedélzetre léptek, a hajózenekar a Himnuszt játszotta, amelyet a közönség kalaplevéve, az egész őrség pedig tisztelegve hallgatott végig. A kormányzó a főország előtt elhaladván, az őrség feloszlott s kezdetét vette a legfesztelebb mulatság, táncal és egyéb szórakozással. A hajóközben gazdag büffé volt.

A kormányzói palotában az amerikai flotta tisztelőre adott estély után a közreműködött művészársaság, néhány flumei ismerősükkel, főmentek az Ezüst tigrishez címzett Osteriába, hol zeneszó mellett töltötték az időt. Csöndes szórakozásukat egy megbotránkozott incidens zavarta meg. Mikor a zenekar rázendített a Rákóczi-indulóra, a szomszéd asztalnál levő

Gőzgéptelemek

100 HP. gőzgép Ede urháni gépgyárából gyártmány, 100 HP. gőzgép Tanner és Laetsch-féle gyártmány, 80 HP. Compound gőzgép Mannák-féle gyártmány, Dymasz-gép, Ganz és Tára-féle gyártmány. Tücsökbenkaszán 71 m² területtel 714 légkörnyomásra engedélyezett, Cornwall-kaszán 228 m² területtel 6 légkörnyomásra engedélyezett. Alú csővezeték 9-88 m² területtel 4 légkörnyomásra engedélyezett. Alú csővezeték 9 m² területtel 5 légkörnyomásra engedélyezett, Gasmotor 4 HP. 1 dró 30 HP. Gatter, Ganz-féle hengergépek, listáztatók, felvonók, Euróka, Boby-gőzmozgatók és egyéb malomhernyó-féle tárgyak. Transzmissiók, sziklerokok, tartányok, csövek, kutak, szivattyúk, téglák és habarcs-felvonók, daruk, emelőgépek, építési szivattyúk, kovács és lakatos szerződések, ábrányképek, sínek építési előlára, mező vasúti sínek, táviraduzsal, csigalépcsők, stb. használt, de teljesen jó állapotban olcsón kaphatók: ABELS ENKL-nél BUDAPEST, V. Váci-ut 14. — Telefon: 24-41.

fiumei fiatalság erős szidalmak közben távozni akart a helyiségből. *Ossoinack* Lajos, egy derék fiumei polgár, ki a művészarságban volt, keményen leszidta a hetvenkedő ficsurokat, akik lovagias utra tereltek az ügyet. Végül bocsánatot kértek, hogy magyargyűlöletüket oly elítélő módon fejezték ki.

Barker ellentengernagy, az amerikai flotta parancsnoka, ma délelőtt 11 órakor bucsuzott el a kprmányzótól. A flotta 3 órakor hagyta el Fiumét. Fiumében huszonhárom tengerészt kellett a rendőrséggel elfogatni, akik engedély nélkül kimaradtak a városban. Amikor a flotta Fiuméből el akart indulni, észrevette a huszonhárom tengerész hiányát, jelentést tett a rendőrségnek és kérte, hogy szállítsa őket vissza a hajóra. Tekintettel arra, hogy az amerikai flotta egy-egy tengerész visszazállításáért tíz dollárt fizet a rendőrségnek, a fiumei rendőrség mindent elkövetett, hogy a hiányzó ten gerészeket előkerítse. Sikerült is tizenkettőt a korcsmákban összeszednie és azokat bárkába ültetve, vissza akarta vinni a hadihajóhoz. Mikor már közel értek a flottához, a tengerészek visszafordították a csónakot és visszatértek a házházakba. Csak nagynehezen tudta a rendőrség a renitens tengerészeket visszazálatani. Fiumében három tifuszeset fordult elő a hadihajón, a betegeket *Triesztbe* szállították a Magdolna-kórházba.

A német császárné az alkohol ellen. Mig a német császárné felséges ura szigorú szóval és tettel küzd a szocializmus ellen, addig ő maga a jóságával az ellen a méreg ellen harcol, amely a szocialista mozgalmakat olykor rossz irányba tereli. Az alkoholt akarja a munkások napi szükségletei közül kiszorítani, amivel tulajdonképpen az urát segíti a munkájában. Egész sereg munkás gyűlöletét altatta el a császárné azzal az utasítással, hogy ezentul a *kalini* téglagyárában egész nap jó, meleg kávé álljon a munkásai rendelkezésére. — természetesen ingyen. Megtiltani ugyanis nem akarta nekik, hogy pálinkát igyanak, inkább az okosabbik módot választotta és egyszerűen nélkülözhetővé akarta tenni. És amit szigorúsággal sohasem sikerült volna elérnie, azt elérte a jóságos adakozással, mert a munkásai megértették az intencióit és hogy kedvében járjanak felséges urnőjüknek, valamennyien leszoktak a pálinkaivásról.

Kuroki — lengyel. Tehát sem görög, sem svájci, sem oláh, de nem is francia, mint ahogy legutóbb írták, hanem — lengyel. A hős tábornoknak Berlinben tanuló unokaöccse, névszerint *Jakozse Oschima* a *Berliner Tagblatt*-ban közli, hogy nagybátyja, *Kuroki* tábornok egy *Kurovski* nevű lengyel nemesnek a fia, aki az 1881-iki nagy lengyel felkelés után menekült Oroszországból és Párisban, majd Törökországban tartózkodott, végül belépett a borneoi hollandus légióba. Később *Japánba* ment és egy japán nőt vett feleségül. Ebből a házasságból származott *Kuroki generális*. Azért nevezi magát *Kurokinak*, mert *Kurovskit* a japánok nem tudják kimondani. Apja a halálos ágyán így szökött hozzá:

— Talán valamikor bosszút állhatsz az oroszokon Lengyelország elnyomtatása miatt. . . .

Kuroki ma is családi címerét használja pesztül és büszke lengyel nemesi voltára. A japán rokonai különben egyszerűen „a lengyel”-nek nevezik.

A varsói kormányzó lemondása. Párisi jelentések szerint, *Cserikov*, Varsó kormányzója beadta lemondását. *Cserikovot Bobrikov* megölése valósággal idegbeteggé tette és most, hogy *Plieve* meggyilkolásáról értesült, állapota annyira súlyosodott, hogy nem tudja tovább az állásával járó izgalmat elviselni.

Halálozás. *Kistankócsi Gyurkovich* Mátyás negyvennyolcas honvédszázados, nyugalmazott székesfővárosi tisztviselő 28-ikán szíves korában meghalt Budapesten. Ma délután temették el nagy részvét mellett.

A Margitszigeten, a dr. *Bulling*-féle inhalatorium és fangó-gyógyterem megnyiták.

A siker titka. Ilyenkor nyáron rengeteg verseny fejlődik ki a Budapestet körítő kis, poros falvak között, hogy melyik kaparintson magának több nyaralót. Lehetetlen elképzelni, hogy mily sokat ígérnek a *szumaláji*-nak, s még lehetetlenebb, hogy mily keveset tartanak meg abból, amit ígérnek. Ugy látszik ez kitünő mód, mert valamennyit úgy megtöltik a főváros természetimádás gyermekei, hogy az élelmesebbek még a tyukólaikat is kiadják így nyáron. A ravasz versengők között volt egy szerény és illedelmes kis község. Ez minden tekintetben különb volt a többinél. Akár szép, árnyas fekvését, akár jó, becsületes és toleráns magyar lakosságát tekintjük, mindenben felette állt a divatos nyaralóhelyeknek, amelyek rosszabbak a pokolnál. Három év óta küzd ez a kis falu egy pár száz nyaralóért — hiába. Hozattak már cirkuszt, szintársulatot, orfeumtruppot, de semmi, semmi nem vonzott. Szerződtek katonabandát, amely a piac közepén esténként a leggyönyörűbb valcerokat játszotta, hiába. Építettek a folyójuk közepén Konstantinápolyt, rendeztek löverseny-taligatárral, vilámlam világították s aszfalittal burkolták utcáikat, de hiába, senki sem volt kíváncsi a kis helység szépségeire. Pedig tavaly már nyolcszoros visszhangjuk is volt (igaz, hogy ezért a harangozó fia volt felelős!) s fiakkerállomásukon gummitalpu hintók ragyogtak a nap fényében, — a község, mintha meg lett volna babonázva, nem kellett a főváros nyaralóinak. Az idén tavaszkor újra összeült a falusi kupaktanács, hogy valamit kieszellen. Allítólag két napig ki sem mozdultak a tanácskozó teremből. De mikor már ki is jöttek, szörnyen titkózottak. Hanem másnap a község egy szép pontján házat kezdtek építeni. Épült-épült a ház gyorsan. Az egész községben senki nem tudta, hogy mire épül. Mikor végre elkészült, nagy ünnepeket rendeztek a városatyák és szeretartásosan egy alacsony, kővér emberkét szállásoltak el benne. De még mindig titok volt, a ház rendeltetése. Május végén aztán megtudtuk mindent. Az emberek, akik reggel arra mentek, egy nagy aranyos táblát pillantottak meg rajta, a következő felirattal:

Z Á L O G H Á Z.

És csodálatos még meg sem kezdődött a szezon, máris elfogyott minden kiadó lakása a falucskának. Sőt új házakat kellett építeni, hogy a nagy keresletnek valahogy eleget tehessenek s van számos olyan család, amely három évre kötött szerződést a lakására.

Krüger temetése. A Dél-Afrikába, kedves hazájába csak holtában visszatért elnök temetőről egy hágai tudósítás a következőkben számol be: Az állami vasut pályaházát ezekre menő néptömeg vette körül, amikor a halottas vonatot várták. Az elsőosztályú váróteremben holland és boer előkelőségek foglaltak helyet. Ott volt dr. *Leyds*, *Krüger* volt titkára, *Steyn* volt elnök a feleségével, *Krüger* családja, egy királyi kamarás *Vilma* királynő koszorújával, Hága polgármestere két esküdtel, a város küldöttsége, az ország különböző városából jött küldöttségek s a köztársaság volt diplomáciai képviselői. Nyomban azután, hogy a vonat megérkezett, a koporsót levették és áttették a halottaskocsira. A feketébe borított négyfogatu kocsit, melyen roppant magasra emelkedtek a szebbnél-szebb koszorúk, lassan indult el a temető felé. Amerre a szomorú menet elhaladt, gyászoló és őszintén meghatót emberkék sora fogadta. Sok házon félárbóca eresztették a lobogót s a gyász jeléül a függönyöket lebecsőtötták. A temetőig vivő utat a rendőrségnek nagy igyekezettel sikerült csak szabadá tenni, olyan nagy volt a tolongás mindenfelé. A temetőben letették a koporsót. A küldöttségek közvetlenül körülötte helyezkedtek el. Legnagyobb érdeklődéssel a transvaali rokkant katonák

küldöttségét nézték, akik lesújtottan álltak egykori vezérük koporsójánál. Gyászbeszédet nem mondtak, mert a haldokló *Krüger* megtiltotta, csak imádkoztak a koporsónál. A pap, imája bevezetéseképpen, *Krüger* rendületlen istenféléről beszélt, amely elhatározásaiban is és a harcmezőn is megsegítette s áldást kért *Steyn* elnökre, *Krügernek* a számkivetésben íkerestvére. A rövid beszédet követő imádságot meg-megszakította a gyászolóok zokogása s nemcsak a volt elnök hozzátartozói, az idegenek is megsiratták. *Steyn* ó-holland stílusban készített bronzkoszorut tett a koporsóra czzel a fölirással: *Igazságosan harcoltam, pályámat befutottam s hitemben megmaradtam.* A holttest, amelyet még Svájcban bebalzsamoztak, addig marad csak a hágai temetőben, míg hazavihetik Transvaalba. A temetés egészben véve nagyon szép volt, a holland nép gyásza hatalmas méreteket nyílvánult meg. Mindenki érezte, hogy a volt elnökkel egy messzire szakadt rokon nép nagy fiát siratják el.

A regény vége. Az elmúlt télen nagyon sokat írtak a lapok *Ferdinánd Károly* főhercegről, aki nőül akart venni egy polgárlányt, *Czuber Bertát*, *Czuber* egyetemi tanár leányát. A házasság, természetesen, sok akadályra talált és a főhercegnek el kellett mennie szabadságra — feledni. Azóta letelt egy félszáz év és a főherceg végére ért a szabadságának, amelynek, úgy látszik, megvolt a kívánt eredménye. *Prágából* jelentik, hogy *Ferdinánd Károly* főherceg augusztus 6-án odaérkezik és ismét átveszi dandárának parancsnokságát.

A vilnai véréb. Ezzel az elnevezéssel tisztelte meg *Liebknecht* ügyvéd, a híres szocialista vezér fia, a meggyilt *Plehvet* azon a népgyűlésen, amelyet tegnap Berlinben tartottak az ismeretes köznagsbergi pör után. Vagy egyezzeren vettek részt a népgyűlésben s ugyanannyian rekedtek is künn a gyűlésteremből. A szocialista testvériesülés eszméjétől volt áthatva a gyűlés, amelyen *Liebknecht* a pörrel kapcsolatosan szölvá, *Plehveből* indult ki beszédjében.

Tegnap az a hír érkezett, hogy *Plehve*, a vilnai véréb meghalt (Percekig tartó viharos taps és helyeslés), hogy ezt az embert, akinek kezéhez százezer elnyomott munkásnak vére tapad, megérdemelt módon kivégezték. Berlinben egyetlen egy ember sem volt, aki ne mondta volna: Hála Istennek, hogy ettől a lidéromyomástól megszabadultunk! A tett bizonyára borzasztó, de nem lehetséges, hogy miatta fölháborodjunk. Láttam tegnap oroszokat, akik a hír hallatára egymást megölelték és megcsókolták és gyermekek módjára sirtak. Valamennyien érezték, hogy *Plehve* halála a szabadság órájának közeledését jelenti. A merénylő, aki életét kockáztatta, egy népet ment meg zsarnokától. Örizzük meg ennek az embernek halás és tiszteletteljes emlékét. Nekünk az a kötelességünk, hogy az orosz szocialistákat támogassuk és kijelentem, hogy valahányszor csak tehelem, küldeni fogok nekik nekik nyomtatványokat és az összes szocialistákat felkértem, hogy ugyanazt tegyék. (Viharos helyeslés.)

A többi szónok sem maradt *Liebknecht* mögött és egyértelműen hangoztatták, hogy a német szocialistáknak kötelességük, hogy orosz testvéreiket támogassák és minden olyan szocialista nyomtatványt elküldjenek, amely Németországban megjelenhetett. Ezt különben a német kormánynak is bejelentik, nehogy a jövőben titkos szövetkezés alapján pert indíthassanak a szocialisták ellen.

Az annavölgyi sztrájk. *Annavölgyről* távratozzák: A sztrájkok közl mintegy hatszát elbocsátották. *Perényi* főszolgabíró a kirendelt katonaság megszorítását kérte.

Tolvaj üzletvezető. *Nyitráról* távratozzák: A csendőrség letartóztatta *Olaszák* Alajost, a *brockói* fogyasztási szövetkezet üzletvezetőjét. *Olaszák* a szövetkezet kávé- és cukorraktárát rendszeresen dézsmálta és a lopott árut kiskereskedőknek adta el.

— **Palizzolo — völegény.** A régi időkben volt egy szokásjog: lopni szabad, csak rajta ne kápiják az embert. Ma ez a szokásjog mintha kibővült volna. A huszadik században gyilkolni is szabad, csak az a fő, hogy ki ne derüljön. **Palizzolo**, a hírhedt Palizzolo, bizonyára ezt tartja. Csak a minap mentette föl a firenzei esküdtzék az alól a vád alól, hogy **Notarbartolót** meggyilkoltatta, holott sokan meg mernének esküdni is, hogy ő a gyilkos. Esztendőkön keresztül tapadt a nevéhez ez a vád és most is csak azért nem ítélték el mert nem sikerült teljesen rábizonyítani. Az ítélet kihirdetésekor el is ájult, amiből arra lehet következtetni, hogy nem volt egészen bizonyos a dolga felől. Ma azonban már a második hír bizonyítja, hogy azóta bizony egészen talpraállott. Az egyik hír azt jelentette, hogy nem rejtőzik el az emberek elől, hanem újból részt akar venni az olasz közéletben és Palermóban ismét föllép képviselőjelöltnek. A másik hír ma érkezett és azt adja tudunkra, hogy **Palizzolo**, a hírhedt **Palizzolo** megnősül. Még pedig egy dugaszdag nicosinai lányt vesz el, akinek állítólag *hatvanmillió* lira hozományja van. Szóval, **Palizzolonak** nem ártott meg az a kis kellemetlenség, hogy őt álló esztendeig egy csunya gyilkosság gyanújában állott. Sőt a brigantik hazájában bizonyosan még érdekesebbé is teszi a személyét az a kis eset.

— **Amerikai párbaj.** **Latkos** Endre pécsi születésű végzettségű műegyetemi hallgató két évvel ezelőtt eltávozott Budapestről s Linzben, a **Blum** és **Hegermann** műépítések irodájában kapott foglalkozást. Három hónappal ezelőtt visszajött Budapestre és felkereste az édesanyját, aki a Zöldfa-utcában lakik. **Latkos** nagyon el volt keseredve s anyja vallatására elmondta, hogy szerencsétlen szerelem az oka elkeseredésének. Elmondta azt is, hogy Linzben ezelőtt egy évvel megismerkedett egy **Meyer** Anna nevű leánnyal, akinek forrás az apja. A leányt el akarta venni feleségül, de tervét megzavarta egy **Meyer** György nevű gazdag ember, aki miatt őt elhagyta a lány. Az elkeseredett fiút egyik nagybátyja, **Rheim** Gusztáv dalmát vállalkozó magával vitte felejteni. A szerencsétlen fiú azonban e hó 16-án agyonlőtte magát. Halála előtt kijelentette, hogy amerikai párbaj áldozata. Linzből való eltávózása előtt volt menyasszonya unokafivérével, aki azóta már el is vette a leányt feleségül, volt amerikai párbaja. **Rheim**, aki nővéreinek nem mert fia öngyilkosságáról szólni, unokaöccse halála után Linzbe utazott, hogy öccsére ellenfelét felkeresse s feljelentse a hatóságoknak. Linzben azonban arról értesült, hogy az Budapestre utazott nejevel. Tegnapelőtt tehát egy bécsi detektívvel utána utazott és a budapesti rendőrség segítségével megállapította, hogy az nejevel egy körüti szállodában lakott, de már visszautazott Linzbe. Erre **Rheim** visszautazott Linzbe, ott megtalálta **Meyert** és felelősségre vonta. **Meyer** bevallotta, hogy tényleg amerikai párbaja volt **Latossal**, de utóbb megbánta és azért jött Budapestre, hogy kijelentse neki, hogy nem kívánja halálát. Keresette is mindenütt, de hiába. Még az újságokban is közzétett egy hirdetést, hogy keresse fel őt szállodai lakásán, mert fontos beszélni valója van vele, de ez a felhívása eredménytelen maradt. Két hétig volt Budapesten és most tért vissza Linzbe. **Rheim** megtette a feljelentést **Meyer** ellen amerikai párbaj miatt.

— **Az ingyentej.** A kétségbeejtő hőség miatt ugyan valamennyien keseregünk, de nem is gondolunk e közben a csecsemőkre, akik pedig a nagy melegből leginkább szenvednek. Budapesten az ingyentej kékvíz-bajnokok in-már harmadszor mérik össze nyáron fegyverüket a halál angyalával s mint a statisztika mutatja, fényes eredménnyel. Az **Izabella-utcai** ingyentej-helyiségben június s július hónapokban 63.253 adag tejet osztottak ki. Aki a gyermekek sorsa iránt érdeklődik, keresse fel az áldásos intézményt (**Izabella-utca 42.**) a déli órákban s meghatottan, azzal a meggyőződéssel fogja elhagyni a helyiséget, hogy egy, az igaz humanizmus szolgálatában álló

intézetet ismert meg, mely az erkölcsi s anyagi támogatást teljes mértékben megérdemli.

— **A bukaresti gyilkosság.** Izgalmas politikai gyilkosságról adtak hírt a minap a **bukaresti** táviratok. Ujabbán a következőkben mondják el az eset részleteit:

A **Macedónia-kávéház**, ahol a gyilkosság történt, az orosz követséggel szemközt lévő **Nifon**-alapítványi házban van, melynek nem a **Kalea** **Viktória**, **Bukarest** főutója, hanem a mellék-utca néző részét foglalja el. A kávéház egyébként kicsiny és piszkos helyiség, csak a macedón-oláhok kis töredéke és a Bukarestbe vetődött balkán csöcselék jár oda. **Lazarescu** **Lekanta**, az agyonlőtt gyilkos szintén balkán alak. Valamikor igazgatója volt a macedóniai oláh gimnáziumnak s ugyanakkor a bukaresti kormány politikai ügynöke, de megunta ezt a kettős foglalkozást és fölcserélt görögnek. Néhány konstantinápolyi görög bankár, aki zavaros üzleteket akart kötni, újságot alapított Bukarestben arra a célra, hogy az oláh fővárosban oláh nyelven harcoljon a macedóniai oláh érdekek ellen. **Lazarescu** jó pénzért vállalkozott erre a földatra s ott hagyta állását, szoldját, sőt nemzetiségét is s letelepedett Bukarestben, ahol a görög-párti újságot meg is alapította. A bukaresti macedón-oláh kolónia ellenszenvvel fogadta **Lazarescut** és az újságját s miután **Lazarescu** a kolónia lapjának szerkesztőjével is összeverekedett, mindenki elfordult tőle. **Lazarescu** ekkor a **Macedóniából** is kimaradt s éppen a gyilkosság napján mondta valakinek:

— **A Macedóniába** nem megy más, csak rabviselt ember.

Ez a kijelentés rögtön elterjedt a kávéházban s a véletlen úgy akarta, hogy **Lazarescunak** még azon a napon be kellett mennie a kávéházba. A megbántott emberek haragosan fogadták, de nem bántotta senki s ő több jelenlévő állítása szerint csak nagyobb biztonság okából vette elő revolverét, nem azért, hogy támadjon. A fegyver azonban mégis elsült és **Papahagit** megölte. A megremült emberek aztán nem kérdezték, hogy véletlenül történt-e a dolog vagy szándékosan, hanem elővették a revolverüket és rálőttek **Lazarescúra**. **Valamennyi vendégnek volt revolvere s valamennyi lőtt.** **Lazarescu** számtalan sebtől borítva, *holtan esett össze.* A rendőrség, amelynek a kávéház egészen közeli szomszéda, megszállta a tanyát s mindenkit felszólított igazolásra. A halottakat és a sebesülteket mindjárt csiállították, a kávéházat azonban nem zárta be a rendőrség. **Papahagi** unokaöccse megvallotta a rendőrségnek, hogy az első lövést ő tette **Lazarescúra**, amikor látta, hogy az **Papahagit** megölte.

— **Bucsu** **Mária-Besnyőn.** Holnap reggel Budapestről bucsujárás indul **Mária-Besnyőre.** A hívők reggel a főplébánia-templomban misét hallgatnak, azután kivonulnak a keleti pályaudvarra. A különvonat hét órakor indul. A bucsusok **Besnyőn** a templomba vonulnak, ahol prédikáció és mise lesz. Délután magyar prédikáció lesz. A beszéd után a hívek körmenetben visszatérnek a fővárosba.

— **Szerencsétlenség egy építkezésnél.** **Bécsből** táviratoznak: Ma délután az orfeum átalakítási munkálatainál a függő állvány leszakadt. Az állvánnyal együtt egy vasszerkezet is lezuhant és fején talált egy kocsi, aki nyomban meghalt. Két munkás súlyosan megsebesült. A katasztrófát az okozta, hogy az állványt tartó gerendák korhadtak voltak és nem bírták meg a nagy terhet.

— **Feltartóztatott kivándorlók.** **Berlinből** jelentik: A **Vorwärts** közli, hogy ötvennégy orosz zsidó hajóra szállt **Königsbergben**, hogy **Dániába** vándoroljanak ki, a rendőrség feltartóztatta s előbb az orosz konzulátusra, majd **Insterburgba** szállította őket. A feltartóztatásnak az az oka, hogy az amerikai járatokat végző hajók kivételével minden hajózársaság tartozik a rendőrségnek jelentést tenni, mielőtt valamely hajója orosz kivándorlót vesz fedélzetére.

— **Szalagmenet a — halálba.** Nincs már semmi *izgató* a nap alatt, mondják a huszadik század energvált **Akkibá**. Hiába a realizmus, a szintpad sem igen tudja már felülmúlni önmagát, hogy az idegeket megorzongassa. Hiába viaskodnak bikákkal a toreádorok, akik a megelébb többre becsülik az életnél. Hiába eresztenek össze vérengző fenevadakat az arénában. Hiába... hiába, nincs semmi *izgató* a nap alatt. Hogyan izgathatna hát például az a veszedelem, amelyben a cirkuszi artisták forognak, amikor egyik trapézról a másikra libbennek át akárhány fordulattal és bármily kecsesen. Ez már nagyon ósdi, ez már nagyon megszokott és unalmas. És az artista úgy véli, hogy a tömegblazirtság ezt üvölti feleje:

— Ez nem *izgató!* Izgalmasabbat! Mutass olyat, ami még hat. Hogy meghalsz a porondon?!... Hát kedvesebb neked az éhhalál?...

És az artista kigondol megint valami újat. Valami olyat, amit még kigondolni is halálos izgalom. Valami olyat, aminek az előkészületei meg a szerszámai is az inkvizíció vagy a kivégzés izgalmaiból érettek az emberrel. De hír, dicsőség és pénz jár a nyomában. Ravaszul összeeskébál magánál a levegőben egy járművet, amelyen a halál szele hajt előre egy kis, törékeny kerekesholmit. És ezen a holmin összezsugorodva, jómagával tehetetlenül gubbaszt az artista, nyomában zácslócska leng. És felhangzik a taps:

— Ez új. Éljen *Looping the Loop.* *Looping the Loop* pedig törülj sápadt homlokáról a hideg verejtéket és talán már ekkor gondolja aggodalmasan:

— Ma még izgalmas. Ma még új. De mi lesz holnap?...

Mert holnap már ismét nincs semmi, ami izgatna. És a parancsoló unalom kigondolt vele megint valami újat, az eddiginél is rettenetesebbet.

Berlinből jelentik: Tegnap új mutatványt próbált a *Looping the Loop* néven világszerte ismert **Mr. Morock** amerikai artista az itteni cirkuszban. A „szalagmenet a halálkeréken” című mutatványát úgy akarta komplikálni, hogy a szalagot megszakította és a szalag két végét egy tíz méter magas halálugrással akarta egybekötni. A próba azonban balul ütött ki. A faalkotmány, amelyen a halálos utazásnak meg kellett volna történnie, leszakadt és **Morock** tíz méter magasságból a prondra zuhant. Vértől borítva vitte a felesége és néhány kollégája a közeli klinikára, ahol ma reggelre súlyos belső sérüléseibe *belehalt.*

— **A gabelhorni turista-szerencsétlenség.** A **Gabelhornon** szörnyethalt **Demelin** tanár és **Dembl** vezető turisták holttestét a zermattli halottaskápolnában terítették ki. A holttestek a felismerhetetlenségig meg vannak csonkítva. **Dembl** csak nagynehezen lehetett észállítani a szerencsétlenség színhelyéről, mert folyton hullottak arra a kövek. A katasztrófa oka az, hogy a társaság tulságosan jobbra tartott, ahol a kőzet nagyon laza volt. **Demelin** tanárt egy hat métermázsás sziklatömb ütötte le. Mindkét halottat hazaszállítják.

— **Házasság.** **Karossa** **Karsa** **Endre** és **Szélba** **Viola** **Mária** ma tartották esküvőjüket a **Kálvin-téri** református templomban. Tanuk voltak: **Dr. Kállay** **Miklós** és **Karossa** **Karsa** **László.**

Krausz **Ignác** **Nándor** bányász kereskedő eljegyezte **Vogl** **Szerénke** kisasszonyt, **Vogl** **József** bakonyi-rédei kereskedő leányát.

— **A szocialisták ellen.** **Belgrádból** jelentik: A belügyminiszter rendeletet intézett a vidéki prefektusokhoz, hogy lépjenek fel nagyobb szigorúsággal a szocialistáknak a katonatisztek s egyáltalán a hadsereg ellen folytatott támadásaival szemben. Az ország belsejében a rendelet hatása alatt már igen sok szocialista agitátort elfogtak.

— **A katonai brutalitások ellen.** Bécsből jelentik tudósítónk: *Pütreich* közös hadügyminiszter szigorú rendeletet bocsátott ki a katonai brutalitások ellen. A rendelet utasítja a katonai parancsnokságokat, hogy legyen gondjuk arra, hogy a *feljebbvalók emberesebben bánjanak alárendeltjeikkel, a legénységet kímélik, s egyben figyelmezteti a katonai törvényszéket, hogy kérlelhetetlen szigorral alkalmazzák a törvényt olyanok ellen, akik a katonákkal kegyetlenkednek.*

— **Gyűjtögető pénztárosnő.** Tegnap bizalmas értesítés érkezett a rendőrséghez, hogy *Tuszkai Rezső* Teréz-kört 34. számú porcellán- és majolika-üzletét, amely szép összegre van biztosítva, fel fogják gyújtani. A főkapitányság *Haluska* és *Bezdék* detektíveket állította lesbe az említett ház udvarán. Az üzlet tulajdonosa nincs itthon, s estefelől egyedül maradt az üzletben *Steiner Janka* barcsi születésű huszonnyolc éves elárulótónő, aki este hat órák orok a háziszolgát is elküldte az üzletből. Majd elküldte a viceházmestert is, aki a lehuzható ajtó előtt ácsorgott. Azután visszabújt a félig leeresztett ajtó mögé. Ekkor a detektívek előléptek és fölyattatták az üzletet. Az üzletben sűrű füst égétt szag terjengett s rövid keresés után a detektívek a függöny alatt spiritusba mártott égő taplót találtak. A láng már a függönyt is kikézdte s a tűz körül könnyen gyuló anyag nevert. A detektívek eloltották a tüzet, *Steiner Jankát* pedig letartóztatták és bekisérték a főkapitányságra. *Tuszkai Dezső*, az üzlet tulajdonosa, aki elutazott eddig ismeretlen helyre, egy *Frishné* nevű özvegyasszonynál lakott a *József-kört* 9. számú házban. Az özvegyasszony fia, *Frish Nándor* fogtechnikus pár nappal ezelőtt titoktartás kötelezettsége mellett elbeszélte egyik ismerősenek, hogy *Tuszkai* üzletét fel fogják gyújtani. *Steiner Janka*, az elárulótónő tegnap próbagyűjtögetést rendezett az üzletben. Ma este letartóztatták özvegy *Frish Artné*ét, *Frish Andort* és *Seabó József* háziszolgát. Azzal gyanúsítják őket, hogy ők incendálták a tüzet. *Steiner Janka* a rendőrségnél bevallotta, hogy *Frishné* felbujtására követte el a tettét, mert *Tuszkai* 800 koronával tartozott *Frishné*nek.

— **A mű-öngyilkos.** A rendőri sajtóiroda ma a következő hivatalos jelentést adta ki:

Baltha Márton 37 éves szigorló-orvos e hé 28-án az Erzsébet-kertben karbol- és ammoniak-oldatot ivott. Ez *Baltha Márton*nak nem az első öngyilkossági kísérlete. Hat-hét esetet tart már nyilván a rendőrség, amelyek mindegyike arra enged következtetni, hogy *Baltha Márton* ama mű-öngyilkosok közül való, akik jól bevezetett, természetesen nem veszélyes öngyilkossági kísérleteket anyagi előnyök kedvéért játszanak végig. Megszokott módszere, hogy előzőleg bejelenti öngyilkosságát és lehetőleg megakadályoztatja magát abban. Másnap azután megindulnak a kéregető levelek, amelyekben hivatkozik, hogy az öngyilkosságtól csak a rendőrség beavatkozása mentette meg, és amelyek nem ritkán eredménynyel járnak. *Baltha Márton* öngyilkossági kísérletei tehát a közönség megszaporására vannak szánva — munkakerülő ember, aki nem érdemel támogatást.

— **A chicagói mészáros-sztrájk.** Valóságos ostromállapot van *Chicagóban* a mészáros-munkások sztrájkja miatt. A sztrájkolók az utcán megtámadják a sztrájkőröket és a vasutak ellen dinamitot használnak. Számos husos-kocsit megállítanak s a hus az utcára dobják. Egy-egy husos-kocsit ötven lovas rendőr kísér. Mind a két részen revolvért használnak. *Chicagóban* már érzik a hus szükségét. A sztrájkbizottság a vasuti munkásokat és 70.000 szénbánya munkást rá akar venni, hogy szintén sztrájkoljanak.

— **A lezuhant tanár.** *Zermattból* jelentik: A *Gabelhornon* szerencsétlenül járt *Demeling* tanárt és vezetőjét, *Demblt*, felhozták a mélységből és a régi kápolnában ravatalozták fel. A felismerhetetlenségig összezuodtak. A vezető holttestének megkerítése óriási nehézségekkel járt. Ötszáz méternyi mélységben hevert.

— **Tűzek.** Ma is számos tüzesetet jelentenek vidékről. *Felka* közelében egy erdő meggyulladt és 43 holdnyi terület hamvadt el. *Kés-márknál* 60 hold erdőterület lett a tűz marta-léka. A gömörmegeyi *Szilicén* tűz ütött ki, amely 35 házat és több melléképületet tett porrá. *Felső-Reviscén*, mint Sátoraljaújhelyről táviratozzák, egy jelentéktelen kis láng oly gyorsan harapódzott el a nagy szárazság következtében, hogy majdnem az egész falu lángborult és a lakóházakon kívül a behordott gabona is elpusztult. *Kemenes-Szentpéteren*, mint Sopronból táviratozzák, a káptalani erdőben tűz támadt és egy óra alatt 400 hold égett el. A lángok gróf *Esterházy Sándor* erdejébe is átterjedtek és sok fenyő-meg ákácát tettek tönkre. — **Esztergomból** táviratozzák: Nagy tüzvéssz pusztított tegnap *Madár* komárom-megyei nagyközségben. Az egész község teljesen elpusztult ugyanarra, hogy csak hét ház maradt meg. A lakosság a szabad ég alatt tanyáz. Elégett a templom is, tömérdek gabona, házi és igavonó állatok.

— **A főváros egyik legforgalmasabb utcája** megint egy fényes üzlettel gazdagodott. A *Blum és Társa* egyenruházati cég, amely eddig a *Sütő-utca* 2. szám alatt volt, üzleti telepét áttette a *Kossuth Lajos-utca* 14—16. szám alá. A *Kossuth Lajos-utcai* üzlet egyik érdekes látványossága az utcának és bizonyítékul szolgál a magyar iparosaink sem maradnak el a külföldiek mögött. Azonban nemcsak külsejében modern, hanem belső szervezetében is a kor kívánalmainak mindenféleképpen megfelel az új üzlet. A *Blum és Társa* cég gondoskodott arról, hogy minden elszakmába vágó cikket legnagyobb választékban és legjobb minőségben megtalálják nála a vevők. Eddig is a közönség részéről legnagyobb bizalommal találkozott a cég, ami a kül- és belföldön egyaránt méltó kifejezést is nyert abban a tényben, hogy a szerb király és *József* főherceg az udvari szállító eimet megadta neki.

— **Jónás Jancsi kalandja Amerikában.**

Jónás Jancsi fumei cigányprímás Amerikába rándult a bandájával, hogy a st.-louis-i kiállításon csengő ezüst dollárokat hegedüljön össze. De a new-yorki kikötőben szomorú csalódás érte az új világra érkezett muzikusokat. Nem engedték, hogy partra szálljanak, mert nem volt meg az elő-irt készpénz vagyonuk. Hiába fogadkoztak a cigányok, hogy ők nagyon hamar megkeresik azt az egypár geraszt, de nem használt semmit. *Jónás Jancsi* erre büszkén haptákba vágta magát és úgy jelentette a felügyelőnek:

— *Mi József főherceg udvari zenészei vagyunk.*

Valami irást is mutattak róla, hogy ők játszottak már *József* főherceg és a királyi udvar előtt is. A felügyelőnek pedig megcsé a szíve a rimánkodáson s megengedte a muzikusoknak, hogy betekintsenek az új világra. És talán *József* főherceg sem fog haragudni, hogy rá hivatkoztak a cigányok, akiknek ő amugy is a mindörökre kinevezett patrónusuk.

— **Johnson és Deau visszatért.** A fővárosi közönség régen szeretett meg annyira varieté művészeket, mint *Johnson és Deau*, a néger duettistákat, akik a júniusi műsornak csillagai voltak Ós-Budavárában. *Friedmann* igazgató most nagy áldozatok árán visszaszerződött Párisból *Johnson* és *Deau*, akik néger dalaikat olyan nagy népszerűsége tudták juttatni a mult hónapban. A néger művészek hétfőn érkeznek meg s a hétfő esti előadáson lépnek fel először. Az igazgatóság nagy ünnepelet rendez a tiszteletükre. Kívülök még nagyszabású számai lesznek az augusztusi programnak: *Stuart*, az amerikai csolagány, *Miss Verner* a londoni l'Empire színház tagja, *Adam*, a majom csoda, a *Canari* társaság, a repülő jongleurok. A júliusi programból szerződött az igazgatóság a kozak csoportot és *Clement de Liont*, a csodás biliárdgolyó művészt. Mindezekből látható, hogy az új augusztusi program felül fogja mulni az eddigieket.

— **Kihúzott sorsjegyek.** A magyar királyi jótékonycélú államsorsjáték legutóbbi húzásán a 150.000 koronás főnyeremény *Bécsben*, az 50.000 koronás főnyeremény *Vingán* eladott sorsjegyre esett. A nyert összegeket a nyerők már fölvtették.

(x) **Érmutatos hatású angol szépítőszert.** A *Balassa*-féle ugorkatej. Gyorsan és biztosan eltávolít szeplőt, májfoltot, pattanást, ráncot stb. Egy üveg ára 2 korona. *Balassa K.* gyógyszer-tára, Budapest, Erzsébetfalva 1. szám.

Nincs többé kopasz fej!

Kromayer német egyetemi tanár esalhatatlan orvosságát találta fel a kopaszágnak. Ultraviolet sugarakkal már több nőt meggyógyított.

Ahol a reklám ibolyái nyitnak,
Hátso felében
Mégvonulva szerényen
A hirlapoknak,
Olvashattuk a fenti apró sorokat
Sokat.

S kit másfélméteres haj befedett,
Csillag Anna is így dicsekedett.
Jöttek, mentek a rendelések,
Hálálkodó levél se késett,
De használat után is
Annyit használt a kenőcs,
Mint használat előtt!

Am most a komoly német professzor
Szavára megnyílik a szebb kor:
Nem úgy lesz ezután,
Amint volt egykor!
A kopaszokra szép jövő ínt,
Örüljenek kivált a nőink.
Mind meghalnak
Rossz szellemei a női hajnak.
Kitűnő, kitűnő,
Nem lesz ezentúl ritkahajú nő.
S hajban Krózus lesz minden férfi,
Aki megérti

A német úr szavát.
Ezután kétszáz koronáér
Sem lesz a férfi fején tányér,
Ahonnan minden szál haja
Más, szebb vidékre száll vala;
Am a dolognak van egy bökkendője,
Mely nem felelte hízelgő a nőre.
E drága lények
Eddig sem valának szegények
Hajba!

S ez hozta őket némiképpen bajba.
Hosszú haj, rövid ésa,
Ennyiből áll az egész.
S ha még jobban megúó a hajuk szála,
Bizonyára

Még rövidebb lesz a lényeg:
Tartalma az asszony fejének.
De ez csak holt reflexió,
Komolyan venni nem való.
Éljenek ama derék sugarak,
Melyek növesztik buzgón a haját,
Éljenek, jöjjenek,
Sok haját növeljenek.

Dugáruk.

'Az első ur: Mit szól ezekhez az oroszokhoz?
'A második ur (egykedvűen szivja a szivar-ját): Mit szóljak? Mondhatom magának, torkig vagyok velük. Minden percben elfognak egy hajót.

'Az első: Az. Szegény hajó szépen megy a tengeren s egyszerre megfogják. Igazán vérlázító. S amit ezekkel a Dugárukkal csinálnak, az igazán non plus ultra.

'A második (óvatosan): Igen. Hallja! Ezek a dugáruk... Nagyon szemtelenek.

'Az első (nevet): Mi? Szemtelenek? Nagyszerű. Maga azt hiszi talán, hogy a Dugáruk az egy nép, mint a hottentották?

'A második: Talán nem egy nép? Most maga nekem azt akarja bebizonyítani, hogy a Dugáruk nem egy nép.

'Az első (közelebb tolja a székét): Hallja. Legalább ne kiabáljon. Tanulja meg, hogy az egy hajó.

'A második (dühösen): Ez nem rossz. Most

Kávét, teát és pálinkát partiban

vesz és elad **PRAJZSAK** ZS. Bpest, VII., Hársfa-u. 25. Szétküldés — 5 kilós postacsomagokban — bérn. utánvétellel. Cubakávé frt 9, 8, 6, כשר, kókuszszir frt 3. (Francia gyártmány.)

ez az ember itt erőszakkal el akarja hitetni velem, hogy a Dugárak egy hajó.

Az első: Hát ne kiabáljon legalább. Ha én azt mondom, hogy egy hajó, akkor egy hajó.
A második: Akkor is hajók. De nem hajók.
Az első: Hát mi?
A második: Egy néptörzs Ázsiában. Ezt már megtanulhatta volna. Azt tudni kell egy művelt embernek, mert mindig mondják: Dugárak, Dugárak. (Gunyosan.) Aztán maga akar egy művelt ember lenni.

Az első: Vagyis is, tudja!
A második: Csak ne kiabáljon legalább annyira! Ha az ember a Dugárúkról beszélget, nem lehet az csöndesen is megbeszélni? Azt hiszi, hogy ha kiabál, akkor mindjárt egy hajó lesz a Dugárak?

Az első (kiabálva): Én azt hiszem, amit akarok.

A második: Legalább ne kiabáljon!
Az első: Dugja be a fülét, ha nem tetszik. (Tündödvé.) Akkor majd tudja, hogy mi az a dugárak.

A második: Én tudom. De maga nem tudja.
Az első: Hát nem tudom.
A második: Miért mondta akkor, hogy tudja?

Az első: Maga is mondta.
A második: Tudja mit... Én se tudom.
Az első: Akkor meg mit kiabál?
(Szünet.)

A második (csöndesen): Nézze Weisz... Maga egy jóra való ember. Magával lehet beszélni.
Az első: No?

A második: Mégis csak szeretném tudni, hogy mi az egy Dugárak?

Az első (komolyan): Egy Dugárak?... Mondok valamit.

A második: Mit?
Az első: Muszáj nekünk itt tudni, hogy mi az egy Dugárak? Ebben a melegben?...

FŐVÁROS

(*) **A III. kerületi előljáróság.** A pénzügyminiszter hozzájárult ahhoz, hogy a III. kerületi előljáróság a volt katonai ruhatarak helyiségeibe költözködjék át ideiglenesen, míg az új előljárósági épület kész lesz. Az új előljárósági épület a régivel sokkal terjedelmesebb lesz, s ezért a tanács fölajánlott egy helyiséget az épületben az új adófelügyelőség részére megfelelő lakbér ellenében. Az összes budai kerületek részére csak egy adófelügyelőség van a Lánchid körül, tehát az óbudaiaktól elég messzire s ezen akar a tanács most segíteni.

SZINHÁZ, ZENE

** Apajune. A *Budai Nyári Színház* mai bemutató előadása ama produkciókiváló áll, amelyek a *Krecsányi Ignác* társulatának jó hírét, művészi becsületét megállapították. Érték és szoliditás az egyes erőkben, fegyelem összehangolásukban, rendezésben, kiállításban pedig nemes igyekezet és eredmény is. A bemutatott újdonság a jobb fajtájú operettek közül való. Zenéjét ismert név jegyzi: *Millöcker*, akinek már sok szép művében gyönyörködhetek az operettmuzsika hívei. Az *Apajune* is a finom, a mellett fülbemászó zeneszámok egész sorát nyújtja. Egészében azonban a partitúra közel van az opera méreteihez. A librettó sem marad nagyon a zene mögött. Mulatságos, mégis diszkrét. Egy herceg turpisságairól szól a mese. Oláh falujában a nagy ur úgy aknázza ki a nép babonás hitét, hogy Apajune, a vízi szellem képeiben, mindenféle drágaságokkal magához csábítja a csinos menyecskéket. A dolgok rájönnek, de nem baj, a herceg kivágja magát végre is. Azért herceg és gazdag ember. Az előadás során figyelemreméltó sikere volt *Haller Irmának*. Játékában, énekében, táncában sok a báj. Meleg tetszés fakadt *Kállai Lujza* alakí-

tása nyomán és *Ujvári, Bejcsi, meg Környei* is zajos tapsokat kaptak, (B-y.)

** Drámatudományi exportunk. Angol színpadokon legközelebb magyar szerző remekművét interpretálják a brit színészek. Kétségtelenül nagy esemény ez, különösen ha azt is figyelembe vesszük, hogy egy eddig nem móltatott magyar találmány terméke jut a Shakespeare szellemétől szentelt deszkákra.

— Ki ez az író? — kérdik a be nem avatottak.

— Ez a magyar író: Kerekes Pungur Mihály.

— Mit írt eddig?
— Mely járhatlanság a drámaíródalomban! Kerekes Pungur Mihály szerző az *Ovrenovics Mihály, avagy a szerb királygyilkosság* és a *belgrádi rémes éjszaka* című, tizenegy képből álló, látványos és bengáli tüzes történelmi drámát.

— Hol került színre ez a darab?
— A premiére egyszerre volt Újpesten és Szilágyosmlyón. De tisztára a szerző szerény-ségén mulott, hogy nem Londonban és Párisban adták egyidejűleg.

— És most mit ír Kerekes Pungur Mikály?
— Megírta tizenhárom képből álló *Orosz-japán háború* című látványos és puskaropogós hadászati színművét. A darab további soráról azonban szólni ime, a hivatalos értesítés, ugy, ahogy a szerző kívánságára egy helyi lap tudósításában megjelent:

Kerekes Pungur Mihály *Az orosz-japán háború* című színművét John Fowell beszerezte tanár lefordította angol nyelvre, hogy a szerző benyújthassa egy londoni színházhoz. A szerző darabját több magyar színházgatónak is fölajánlotta előadás végett.

A szerző, mint halljuk, darabjában tekintettel van az orosz kalózhajók garázdálkodására is és Balfour álláspontjáról ítéli meg az angol-orosz konfliktust. De készült már egy orosz fordítás is. Ebben azonban kap majd Balfour...

** Városligeti Színház. Vasárnap délután *Nikó Lina* és *Vendrey Ferenc*, a Vigaszínház tagjai és *Feld Mátyás* felléptével a *Bolondok háza* kerül színre félhelyárak mellett. Este *Tanay Frigyesnek* és *Ferenzi Károlynak*, a Királyszínház komikusainak felléptével *A hét Szésmert* adják. Az adventi bárány bemutatója szerdán lesz.

** Budai Nyári Színház. A Budai Színház körben holnap, vasárnap délután félhelyárakkal a *Lili* kerül színre *Fóti Frida* és *Ternyei Lajos*, az aradi színház tagjainak vendégfelléptével. Este, továbbá hétfőn, kedden és szerdán *Millöcker: Apajune, a vízi szellem* című operettjét adják. Csütörtökön a *Babos paszirta* című énekes életkép kerül színre. Pénteken, szombaton és vasárnap *Haraszthy Hermin, Szirmai Imre, Follinusz Aurél, Kiss Mihály* és *Ternyei Lajos* vendégjátékú *Gorkijnek Éjjeli menedékhely* című drámája kerül előadásra.

** Szüneti munkálatok a Királyszínházban. A Királyszínház igazgatósága a nyári szünet alatt célszerű átalakító munkákat végeztet a nézőtérben. Az eddignél több utcai kijárót eszénáltat, hogy az emeleti közönség egyenesen az utcára és ne a földszinten át jusson ki helyéről. A földszintet fölemelik és három járatot alkalmazznak, míg a múlt szezonban csak kettő volt. Azonfelül teljesen átfesték és díszítik az egész színházat.

** Művészet Siófokon. A siófoki fürdő-igazgatóság a siófoki fürdőtelep nagyszerű művészetét rendezett *Salamon Odón* író-társunk síremléke javára. A hangversenyen közreműködtek *S. Salamon Katinka, Térei Emma, Szécsi Rózi, Szirmai Imre* és *Sió Aladár*.

TÖRVÉNYSZÉK

§§ Fölmentett vasutasok. Déváról táviratozzák: A dévai törvényszék ma tárgyalta a vasuti sztrájkolókat pörét. Az ügyészség hivatalos hatalommal való visszaadás miatt vád alá helyezte *Török, Kovács, György, Mikés* és *Geiger* piskii hivatalnokokat. A törvényszék a vádlottakat, mivel nem közhivatalnokok, felmentette.

Aradról jelentik: Az aradi királyi ügyészség *Boas Gyula* ellenőr és társainak sztrájk-

ügyében ma véglegesen beszüntette az eljárást mert a vasutasok nem követtek el büntető cselekményt.

§§ Színész és vezérkari kapitány. A budapesti törvényszék legközelebb érdekes ügyvel foglalkozik. A vádlott egy szép lengyel származású színész, *Orenka Sviecinzka Mária*, aki néhány évvel ezelőtt mint a pozsonyi német színtársulat tagja megismerkedett Pozsonyban egy fiatal főhadnagygyal, akivel azután szerelmi viszonyt is folytatott. Ez a viszony több éven át tartott. A színész időközben mint *Erzsébet* román királyné vendége többször fellépett Bukarestben udvari hangversenyeken, amelyek mesés föllépesi díjakat kapott. Keresete különböző vendégszereplési díjaival fölrugett évi 25—30.000 koronára, amelyet ő, mint a később fölvert rendőrségi jegyzőkönyvekben maga vallja, közösen elköltött szerelmével, aki megígérte neki, hogy amint törzsiszt lesz, feleségül veszi. A színész, aki őszintén szerette a fiatal főhadnagyot, elhatározta, hogy összekötetései révén kieszközli, hogy a katonatisztet soron kívül léptessék elő. Pártfogójának, a román királynének ajánló-levelével meglátogatta gróf *Paar* és báró *Bolfras* főhadnagyokat, aknek jóindulatú ajánlata tisztelet. És valóban, csakhamar kapitánynak léptették elő, majd vezérkari kapitány lett. A viszony akkor mindig lazább kezdett lenni közöttük. Közben a színésznek, állítólag igen előkelő közbenjárása, el kellett hagynia Pozsonyt s Budapestre költözött, ahol pénzforrása kezdett kiapadni. Itt a Sziv utcában bérelt magának *Nagyváti József* névvel lakást s miután fölzaporodott adósságát záros határidő alatt megfizetni nem tudta, hitelezői néhány hónappal ezelőtt összes butorát elárvereztették. Most összes butorzata a négyszobás lakásban egy úras szalmazsák, de ez a szállása is csak augusztus elejéig lesz meg, mert akkor ki kell költöznie a lakásból. Ezelőtt három-négy hónappal, amikor nyomora tulajdonképpen megkezdődött, a hírlapokból meg tudta, hogy a vezérkari kapitány megnősült, elvett egy gazdag gráci özvegyasszonyt. Több levelet írt neki, amelyben élénk szemrehányást tett hűtlenségeért és fölírta, hogy térítse vissza azt a több ezer koronát kiterő kölcsönösszeget, amelyet lassankint neki kölcsönzött s amit rá költött, mert ellenkező esetben nyilvánosan meg fogja szegényíteni. A vezérkari kapitány nagyon bosszankodott e levelek miatt s hogy végre meg szabaduljon a megunat szíri részéről, zsarolás miatt följelentette a budapesti rendőrségen. A rendőri vizsgálat folyamán a színész azt vallotta, hogy nem akart zsarolni, csupán azért követelte vissza a vezérkari kapitánytól a rá költött pénzt, mert megszegte a neki tett házassági ígéretet — s mást vett feleségül. A rendőri vizsgálat befejezése után a rendőrség áttette az iratokat a budapesti ügyészségre, amely valóban zsarolás esetét látta fennforogni és vádiratot adott be *Orenka Sviecinzka Mária* ellen. A budapesti büntető-törvényszék vádatanosa nemrég foglalkozott ez esettel és jogerősen vád alá helyezte a színészt és áttette az iratokat a fővágyalásai elnökségre, amely legközelebb kitűzi a végtárgyalást. A végtárgyalásra gróf *Paar* és báró *Bolfras* is be van jelente védelmi tanúnak.

Nyíltér.

Üzletáthelyezés.

Igen tisztelt vevőink szives tudomására hozzuk, hogy egyenruházati intézetünknek

IV., Kossuth Lajos-utca 14—16. szám alá helyezzük át.

Becses jóindulatukat továbbra is kérjük

kitűnő tisztelettel

BLUM és TÁRSA

szerb királyi és József főherceg ő cs. és kir. fensége udvari szállítói.

Igyanak naponként a borhoz vagy tejhez, cognachoz és gyümölcsnedvekhez roltítsuk *Templon*-t, akkor a kellemes hatás, habzó üdítővel mellett annak egyedüli dietetikus hatását is élvezik, mely a jó étvágyban, könnyű emésztésben és szabályos anyagcserében nyilvánul.

Az e rovat alatt közlötteknek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.

Venus

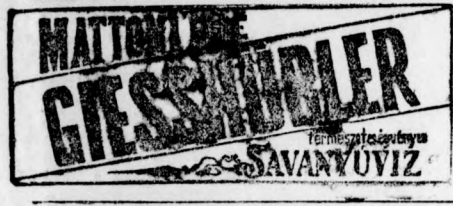
-FORRÁS
hathatós szer vese-,
hólyag-, nehézség-,
cukorbetegség stb.
ellen.

Főraktár: **ÉDESKUTY L., BUDAPEST.**
Forrástulajdonosok: **FRUCHA KÁROLY és TSA.**

Dr. SZEGŐ KÁLMÁN

szanatóriuma és vizgyógyintézete

Abbaziában,
felelősek és gyermekek számára.
Közvetlen a tengerparton, saját szabadtéri medence. Cs. lakóknek,
a tanuló ifjúságnak és gyermekeknek egyenként a legkíméletesebb nyári
üdülőhelye. Gyermekek 6 éven felül kísérhetnek a felvételenek.

SPORT

Nemzetközi motor- és kerékpárverseny. Vasárnap délután öt óraker nemzetközi motor és kerékpárverseny lesz a millenáris versenypályán. A versenyben részt vesz a dél-amerikai *Vendrédi* is tizenhat lóerős motorjával.

Kottingbrunni versenyek.

Budapest, július 30.

A mai versenynapnak nem volt kiemelkedő futása. A legjobban dotált versenyben, az Államdíjban csak három ló futott. A 3 pályázó közül Nemes volt a favorit, de ez vereséget szenvedett Retourtól. A többi futás sport szempontból teljesen érdektelen. A részletes eredményt a következők:

I. Nyeretlen kétévesek versenye. Díj 2000 korona. Távolság 1000 méter. Báró Springer G. Partenzója (Toral) első, Blaskovich E. Gyere be (Lewis) második, Capt. George Vitellusja (Szilágyi) harmadik, azután Defarsa, Runaway Girl II., Advance Guard, Ebenzweier, Galanterie, Trinidad, Glortolin. Totalizátor: 10:25. Helyfoglalások: I. 50: 64, II. 50: 69, III. 50: 793.

II. Eladóverseny. Díj 2000 korona. Távolság 1200 méter. Báró Springer G. Lenoxja (Baines) első, gróf Degenfeld J. Rózsa Lilije (Janek) második, Blaskovich E. Parányija (Shea) harmadik, Frittura, Sunshine, Menyecske II., Heimchen, Tubleám, Rother bon. Totalizátor: 10: 237. Helyfoglalások: I. 50: 190, II. 50: 104, III. 50: 177.

III. Kétévesek versenye. Díj 4000 korona. Távolság 1000 méter. Gróf Trauttmansdorff L. Sage Dankja (Toral) első, Mautner V. Bona Deaja (Southey) második, Egyedi A. Bakancsosa (Lewis) harmadik, azután Innák. Totalizátor: 10: 19. Helyfoglalások: I. 50: 60, II. 50: 67.

IV. Államdíj. Díj 5000 korona. Távolság 3200 méter. Dreher A. Retourja (Cleminson) első, Blaskovich E. Nemese (Lewis) második, gróf V. Kétévesek handicapje. Díj 2000 korona. Távolság 1200 méter. Gróf Fries M. Rose Bernáje (Toral) első, gróf Esterházy M.M. Onkentes urja (Holmes) második, Müller E. Veneziaja (Cleminson) harmadik. Totalizátor: 10: 15. Fries M. Csurgója (Toral) harmadik. Totalizátor: 10: 51.

VI. Hároméves nyeretlenek versenye. Díj 3000 korona. Távolság 2400 méter. Mr. Lincoln Vadörje (Csompora) első, Schosberger L. Ambrosiusja (Slinn) második, Müller E. Pillangója (Huxtable) harmadik, azután Füged, Ostromló. Totalizátor: 10: 55. Helyfoglalások: I. 50: 110, II. 50: 73.

VII. Kétévesek eladó handicapje. Díj 2000 korona. Távolság 1000 méter. Gróf Fries M. Immortelleje (Baines) első, Stein R. Achilleona (Janek) második, Mautner V. Kulija (Southey) harmadik, azután Áram, Gondolat, Bunkó, Cinka Panna, Mente, Osztrolenka, Jaj de fáj. Totalizátor: 10: 39. Helyfoglalások: I. 50: 91, II. 50: 424, III. 50: 127.

A kottingbrunni versenyek legérdekesebb futama holnap kerül eldöntésre a híres osztrák pályán. A 40.000 koronás helenthal-díj révén főnállása óta máris Ausztria egyik legmagasabb versenyévé nőtte ki magát, mely verseny győztesének sorából nem egyszer került ki már derby-győztes is. Az istállótulajdonosok e futamban indítják a házi trialok alap-

ján legjobbnak ítélt kétéveseiket és nem egy trainer készül nagy szorgalommal a futamra. A holnap helenthal-díj mezőnye is nagyon népes lesz s előreláthatólag heves finishsel fog végződni. Értesítésünk szerint a következő teliverek veszik fel a küzdelmet:

	Lovagolja
Buddhist	Adams
Horkay	Bonta
Kukurucz	Southey
Nézsza	Holmes
Visegrád	Martinkovich
Menyörgés	Lewis
Or bene	Taral
Claymore	Cleminson
Löwenherz	Janek
Népszó	Huxtable
Egerlándor	Waxington
Dorn	Krouzil

Az esélyek mérlegelését nagyon megnehezíti az a körülmény, hogy csupa sötét ló, mely formát még egyáltalán nem mutatott, s így részint a származások után kell itélnünk, részint pedig a fogadási listát kell tájékoztatónak elfogadnunk. A legjobb származású két-évesek köztévesek: Horkay, Claymore, Or bene és Kukurucz. A pedigreek után itélve ezek között kellene a futamnak elintéződni. A fogadási listát tekintve azt tapasztaljuk, hogy az ezideig favorit *Or bene* oddsza fölment, míg *Horkayé* gazdájának óriási összegű fogadása folytán lement, ugyancsak *Nézszaé* is, mely az utóbbi percben szintén favorit lett. Szerintünk ez a három ló lesz elől a finishben és szűkebb választás esetén *Horkayt* és *Nézszt* jelöljük meg mint amelyekről a győzelmet várjuk. Az egyes futamokra a következőket jelöljük:

- I. Bedacht—Geoghogan-istálló.
- II. Rose Bernd—Heldelbeere.
- III. Horkay—Nézsza—Orbene.
- IV. Cassandra—Paprika.
- V. Kalauer—Fügelem.
- VI. Semmi—Ismerős.
- VII. Ratibor—Irgy.

TÁVIRATOK

Franciaország és a Vatikán.

Róma, július 30. Az *Osservatore Romano* mai estillapja a következő jegyzéket közli:

A francia kormány jónak látta azt a körülményt, hogy néhány püspöknek Franciaországban tisztán fejelemi természetű hivatalos közlést küldöttek, a konkordátum megsértésének tekintendé. Ennek következtében a francia kormány elhatározta, hogy a hivatalos érintkezést a szentszékek megszakítsa. Ezt a határozatot a francia kormány ma reggel a biboros államtitkárral közölte.

Páris, július 30. *Combes* miniszterrel a dijoni püspökhöz átiratot intézett, amelyben kijelenti, hogy a püspök a konkordátumot súlyosan megsértette az által, hogy a kormány felhatalmazása nélkül elhagyta megyéjét. A miniszterelnök közölte a püspökkel, hogy *illetményei attól a naptól fogva, amelyen megyéjét elhagyta, megszűnnek tekintetnek.*

Az orosz-japán háború.

Tokió, július 30. (*Reuter.*) A vezérkar ma este azt a hírt tette közzé, hogy kedd óta a port-arthuri harcokban *az tiszt elvesztett és negyvenegy megsebesült.* Ez az első hivatalos jelentés a város ostroma óta.

Az angolok terjeszkedése.

Tiflisz, július 30. A *Tifliszki Liszto* jelentése szerint az angolok a múlt hónap első napjaiban kitértek a brit lobogót a perzsa öbölben levő és Perzsiahoz tartozó *Abumusa* és *Tamb szigeteken*, melyeken a perzsa kormány győngyhalászattal évenként több milliót nyert. Mihelyt tudomást szerzett a birtokbavételről *Ain-Ed-Daulk* perzsa miniszterelnök, távirati utasítást adott az angol lobogó azonnal való eltávolítására. Ennek a parancsnak eleget is tettek. A sah az uton levő hadgyűminisztert Teheránba való visszatértekor azonnal kihallgatáson fogadta. Hír szerint megbízták a miniszterelnököt, hogy

vizsgálja meg a koradi kerületben lévő csapokat állását és számát. A perzsa kormány valószínűleg *Szeisztannak* az angoloktól való megszállásától tart.

Közgazdasági táviratok.

Bécs, július 30. (A *Budapesti Napló* telefontelése.) Eladatok *buza*, tiszavidéki 81—82 kg. 9 K. 75 f. Nagyszalontáról, 80 kg. 10 K. 70 f. Bécsből, 80—81 kg. 10 K. 35 f. Galántáról, 79 kg. 10 K. 25 f. Győrből. Rossz. 15—20 fillérel szállárult; marchfeldt 370 mm. 7 K. 90 f. Marcheggből, 7 K. 50 f. Kollinból. Magyar tengeri minőség szerint 7.05—7.65 K., válogatott 7.95 K. *Liszt* a nyerstermények áremelkedésének megfelelőleg 40 fillérel javult, de a forgalom jelentékenyen rosszabb lett és az üzlet majdnem teljesen szünetelt. *Korpában* alig mutatkozott kereslet; az árfolyamok igen magasak voltak, mert a készlet csekély.

Bécs, július 30. (A *Budapesti Napló* tudósítójától.) A *déltáni magánforgalomban* a zárlatok a következők voltak: Osztrák hitelrészvény 637.—, Magyar hitelrészvény 748.50. Bécsi bankgyűléslet 278.—, Union-bank 514.75. Ländlerbank 517.—, Osztrák-magyar államvasut részvény 425.—, Déli vasut 81.50. Elbavölgyi vasut 420.50. Északnyugati vasut-részvény —, Dohányrészvény 343.—, Rimamurányi vasut 491.—, Alpesi bányarészvény 434.50. Májusi járadék —, Magyar koronajáradék 99.35. Osztrák koronajáradék 97.05. Lombard —, Török sorsjegyek 127.25. Német birodalmi márká 117.26. Napoleon d'or 19.03.

Berlin, július 30. (*Esti forgalom.*) 4/0-os magyar aranyjáradék 97.50. Magyar koronajáradék —, Osztrák hitelrészvény 200.75. Osztrák-magyar államvasut 136.10. Déli vasut 17.40. Északnyugati vasut —, Elbavölgyi vasut —, Osztrák bankjegy készpénz —, Bahustiehradi —, Orosz bankjegy 216.—, (Ultimo.) Lombard —.

New-York, július 30. (*Terménylistése.*) *Zárlat.* *Gyapot:* New-Yorkban helyben 10.70 (10.70). Júliusra —, (—). Okt.-re 11.76 (11.15). *New-Orleansban* helyben 11.5/8 (11.5/8). — *Petróleum:* Stand white New-Yorkban 7.70 (7.70). Stand white Philadelphában 7.65 (7.65). Refined in Cases 10.40 (10.40). Credit Balances at Oil City 1.50 (1.50). — *Zsir:* Western steam 7.40 (7.40). Rohe és Brothra 7.25 (7.25). *Tengeri irányzata* állandó. — Júliusra — (55.—). — Szept.-re 54.3/4 (54.3/4). — Dec.-re — (—). — *Buza* irányzata állandó. — *Piros* ősi helyben 109.— (100.—). Júliusra — (101.5/8). Szeptemberre 95.1/2 (94.5/8). — Dec.-re 94.3/8 (93.1/2). — *Májusra* — (—). — *Gabona* szállítási díja Liverpoolba 1.— (1.—). — *Kávé:* fair Rio 7. sz 7.3/8 (7.3/8). Júliusra — (—). Okt.-re 6.15 (6.10). *Liszt:* Spring Wheat clears 3.90 (3.90). — *Cukor:* — 3.1/2 (—). — 3.1/2 (—). — *Ón:* 26.95—27.10 (26.95—27.10). — *Réz:* 12.82—12.87 (12.62—12.87). (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelenti.)

Chicago, július 30. (*Terménylistése.*) (*Zárlat.*) *Buza* irányzata állandó. Jul.-ra — (97.7/8). Szept. 90.3/8 (90.1/4). — *Tengeri irányzata* állandó. — Júliusra 48.3/4 (49.3/8). — *Zsir:* Júliusra 6.90 (6.95). Szept.-re 7.— (7.05). — *Szalonna* short clear 7.87 (7.87). — *Sertészsuk:* Júliusra 11.92 (12.07). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Napirend.

Naplér: Vasárnap, július 31. — Római-katolikus: Loy. Ignác. — Protestáns: Lehel. — Görög-orszag (július 18.): Emilian. — Zsidó: Ab. 19. — Nap két: 4 óra 21 percek. — Nyugszik: 7 óra 19 percek. — Hold két: 9 óra 6 percek este. — Nyugszik: 8 óra 15 percek reggel.

A miniszterek nem fogadnak.
Nemzeti Szalon nyitva 9-től este 8 óráig. Belepő-díj 50 fillér.

Könyvec Kálmán-társaság művészeti szalon. (Nagy-mező-utca 37. szám.) Megtekinthető egész nap díjtalanul.

Nemzeti Múzeum. Régiséggyűjtemény. Nyitva d. e. 9 órától 1 óráig. Többi terei megtekinthetők 1 koronás díj mellett.

Országos képlár az Akadémiában nyitva 9 órától 1 óráig.

Technológiai iparmúzeum nyitva 9—12-ig. Természettudományi gyűjtemények múzeuma (Múzeum-kört út) nyitva 8—12 óráig.

Nyitva van a könyvtár zárva. Az aquincumi ásatások és múzeum. Megtekinthető egész nap III. ker. Ó-Buda, Külső-Szent-Bendre. Helyi érdekű vasut a Pálffy-térről.

Földtani intézet múzeuma (Stefánia-út 14.) nyitva délelőtt 9—1-ig. Belépődíj nincs.

Mentőgyűléslet helyiségei a Markó- és Solyom-utca sarkán, reggel 8 órától este 6-ig.

Állatkert a Városligetben nyitva egész nap. Belépődíj 60 fillér.

Mentőgyűléslet helyiségei a Markó- és Solyom-utca sarkán, nyitva reggel 8 órától este 6-ig.

Pénzmekek.

N. vagy ost. arany vert	11.85	11.43	Német br. b. Jegy (100M.)	117.17 1/2	117.47 1/2
M. vagy ost. arany kbr.	11.57	11.28	Francia bjegy	95.02 1/2	95.32 1/2
30 fr. arany	19.05	19.05	Olasz bjegy	95.10	95.40
80 márk. arany	23.44	23.54	Római bjegy	94.70	95.40
			Szerb bjegy	94.50	95.00
			Rubel	252.50	258.50

A budapesti terménytőzsde.

A terményüzletben a szezonserű hangulatnak megfelelően alakultak az árak és végül a terményüzleti árjegyző-bizottság hivatalosan a következő árfolyamokat állapította meg:

Jegyzések: Heremag lucerna magyar 48.—
—58.— korona, vörös aprószemű 46.—52.—
korona, vörös erdélyi — korona, vörös
bánsági — korona, középszemű 55.—
57.— korona, nagyszemű 58.—61.— korona.
Disznózsír: budapesti 60.50—61.— korona, vi-
déli — korona. Táblaszalonna: légen
száritott vidéki — korona, városi 4
darabos 48.50—49.— korona, 3 darabos 53.—
—53.50 korona, füstölt — korona.—
Szilva: boszniai, szokás szerinti minőség —
— korona, 120 darabos — korona,
100 darabos — korona, 85 darabos
— korona, azonnali szállításra. Szer-
biai, szokás szerinti minőség — ko-
rona, 100 darabos — korona, 85 da-
rabos — korona. Szilvaiz: szlávóniai
12.50—13.— korona, szerbiai 10.50—11.— ko-
rona, azonnal való szállításra.

A bécsi értéktőzsde.

Az előtőzsdén a nyugati piacok alacsonyabb jegyzései következtében a spekuláció nagyon tartózkodó volt. Az üzlet csaknem az egész vonalon szünetelt. Jellemző az üzletcsend, hogy államvasut, déli vasut-részvényekben egy kötés sem volt. A sorompópapírok közül csak hirtenbergi, salgótarjáni kőszén és Poldi-kohó kerültek a forgalomba. Ezeknek az értékeknek ára némileg szilárdult. Alpesi részvényekben helyi realizálások történtek.

A déli tőzsdén a hitel- és államvasut-részvényekben helyi vásárlások történtek, mire az irányzat megszilárdult; de csak ebben a két papírban volt élénk forgalom. Berlinből a bányapapírok újabb emelkedését jelentették. Hibernia ismét emelkedett 247-re. Prágai vasmű 2240, csehbanja 1265, brüxi kőszén 615.

Zárlat, dacára a bányapapírok folytonos emelkedésének, nyugodt. Prágai vasmű 2250. A magánkamatláb 3 1/2—3 3/4 %.

Bécs, július 30. (Magyar értékek zárata.) 4% aranyjárdék 118.85. Magyar koronajárdék 97.05. Tiszai és szegedi kölcsön-sorsjegy 161.—. 4% magyar földtelermentesítési kötvény 97.70. Magyar hitelbank-részvény 748.—. Magyar nyeresémi-kölcsön-sorsjegy 206.25. Magyar leszámítoló- és pénzváltóbank-részvény —. Kassa-oderbergi vasuti részvény —. Rimamurányi vasműrészvény 491.—. Magyar kereskedelmi bank —. Magyar cukoripar 1595.—. Magyar vasuti kölcsön ezüstben —. Magyar keleti vasuti állami kötvény —. Magyar jelzálogbank 505.50. Adria hajózási r. t. 470.—.

Bécs, július 30. (Osztrák értékek zárata.) 4-2% papírjárdék 99.35. 4-2% ezüstjárdék 99.30—100.20. 4% osztrák aranyjárdék 118.95. Osztrák koronajárdék 99.25. 1860. sorsjegy 153.25. 1864. sorsjegy 257.—. Osztrák hitelsorsjegy 460.—. Osztrák hitel-részesed 636.75. Angol-osztrák bank —. Unionbank 516.50. Bécsi bankgyűléslet 614.60. Osztrák Länderbank 424.50. Osztrák-magyar bank 1606.—. Osztrák-magyar államvasut 632.75. Déli vasut 81.—. Elbevolgyi vasut 420.—. Dunagőzhajózási társaság 835.—. Alpesi részvény 434.25. Dohányrészvény 342.—. 20 frankos arany 19.03. Cs. kir. arany (vert) 11.22. Londoni váltóár 239.77. Német bankváltók 117.27. Lipót-kohó 357.—. Bécsi Tramway Litt B. —. Bécsi Tramway Litt A. —. Osztrák Lloyd 680.—. Török sorsjegyek 127.—. Az irányzat üzletlenn.

Külföldi értéktőzsde.

Berlin, július 30. (Zárlat.) 4-2% papír-járdék —. 4-2% ezüst járdék 99.40. 4% osztrák aranyjárdék 101.40. 4% magyar arany-járdék 100.20. Elbevolgyi vasut —. Osztrák hitel-részvény 200.50. Magyar koronajárdék 97.50. Déli vasut 17.40. Osztrák-magyar államvasut 135.90. Károly Lajos vasut —. Kassa-oderbergi vasut —. Orosz bankjegyek 216.—. Bécsi váltóár 35.20. 4% új orosz kölcsön 91.70. Magyar vasuti beruházási kölcsön —. Török dohányrészvény —. Alpesi bányarészvény —. Olasz járdék 103.90. Disconto Commandit 136.60. Magyar hitelbank —. Altalános villamosági Edison 216.—. Dynamit Trust 168.50. Gelsenkircheni 220.50. Harpeni 207.—. Laurakohó 247.50. Az irányzat csendes.

Páris, július 30. (Zárlat.) Osztrák-magyar állam vasut —. Új török-konk 86.—. Egyiptomi járdék 106.45. Osztrák Länderbank —. Párisi bankrészvény 1171.—. 3% os francia járdék 97.67. 4% os spanyol járdék 85.65. 3% os új törleszhető járdék —. Crédit foncier de France 678.—. Alpesi bányarészvény —. 4% 1890. román kölcsön —. Görög kölcsön 225.50. Váltó Olaszország 1/2. Váltó Amsterdamra 206.56. Váltó Brüsszelre 1/2. De Beers 476.—. Chartered 36.75. 5% os bolgár kötelezvény 419.—. Magyar arany-járdék 100.30. Déli vasut —. Váltó Londonra 252.40. Osztrák aranyjárdék 101.80. Török sorsjegy 121.—. Meridional vasut —. 4% os olasz járdék 102.95. Ottoman-bank 566.—. 3% os francia járdék 97.67. Osztrák földhitelintézet —. Déli vasuti elsőbbségi kötvény 320.—. 4% os 1896. román kölcsön —. Dohányrészvény 373.—. Váltó Bécsre 104.12. Váltó német piacokra 122.09. Rio 13.33. East Rand 188.—. Randfontein 69.50. Magyar jelzálogbank 541.—. Az irányzat szilárd.

Frankfurt, július 30. (Zárlat.) 4-2% os papír-járdék 100.40. 4% os osztrák aranyjárdék 101.65. 4% os magyar aranyjárdék 100.30. Osztrák hitel-részvény 200.70. Osztrák-magyar államvasut 135.60. Északnyugati vasut 104.50. Bustehrad vasut —. Londoni váltóár 204.50. Bécsi bankgyűléslet 131.40. Villamos részvény 139.—. 3% os magyar aranykölcsön 83.30. 4-2% os ezüstjárdék 100.40. Osztrák koronajárdék 99.60. Magyar koronajárdék 97.60. Osztrák-magyar bank 115.40. Déli vasut részvény 17.40. Elbevolgyi vasut 106.—. Bécsi váltóár 85.25. Párisi váltóár 810.33. Unionbank részvény —. Alpesi bányarészvény 218.—. Az irányzat szilárd.

Hamburg, július 30. (Zárlat.) 4-2% os ezüst-járdék 100.30. 1860. sorsjegy 154.—. Déli vasut 17.20. 4% os Osztrák aranyjárdék 101.—. Osztrák hitelrészvény 200.20. Osztrák-magyar államvasut 135.20. Olasz járdék 103.50. 4% os magyar arany-járdék 100.60. Az irányzat szilárd.

**A budapest-kőbányai sertéske-
kedelmi csarnok jelentése.**

Július 30. A sertésüzlet irányzata: változatlan.
A) **Hízott sertések ára:** I. A) Magyar elsőrendű Öreg nehéz (párónkint 400 kilogrammon felüli sulyban) — fillérig. Öreg közép (párónkint 300—340 kilogramm terjedő sulyban) — fillérig. Fialat nehéz (párónkint 320 kilogrammon felüli sulyban) 112—113 fillérig. Fialat közép (párónkint 251—320 kilogramm terjedő sulyban) 112—114 fillérig. Fialat könnyű (párónkint 250 kilogramm terjedő sulyban) 110—112 fillérig. — II. Magyar szeszett: Nehéz (párónkint 280 kilogrammon felüli sulyban) — fillérig. Közép (párónkint 240—260 kilogramm sulyban) — fillérig. Könnyű (párónkint 240 k-gramm terjedő sulyban) — fillérig. — III. Romániai: Nehéz (párónkint 320 kilogrammon felüli sulyban) — fillérig. Közép (párónkint 250—320 kilogramm terjedő sulyban) — fillérig. Könnyű (párónkint 250 kilogramm terjedő sulyban) — fillérig. — IV. Romániai eredeti (Stach): Nehéz (párónkint 240 kilogrammon felüli sulyban) — fillérig. Könnyű (párónkint 240 kilogramm terjedő sulyban) — fillérig. — V. Szerbiai: Nehéz (párónkint 260 kilogrammon felüli sulyban) 110—112 fillérig. Közép (párónkint 240—260 kilogramm terjedő sulyban) 109—110 fillérig. Könnyű (párónkint 240 kilogramm terjedő sulyban) 106—109 fillérig.

Sertéslétszám: 1904. július 28. napján volt készlet 36.334 darab. — 1904. július 29. napján felhajtott 172 darab. 1904. június 29. napján elszállított 581 darab. 1904. július 30. napján maradt készletben 35.925 darab.

Időjelzés.

Az Országos Meteorológiai Intézet hivatalos jelentése.
— Július 30. —

Állomások	Levegőny. mm.	Ma reggel 7h		Előző 24 órai	
		hőmérséklet °C	szél irányja és erője (1-10)	hőmérséklet mm.	hőmérséklet mm.
Akna-Szintana	82.0	11.6	2	—	22.7
Kasmár	63.1	15.0	1	4	—
Budapest	63.9	19.6	1	1	27.17
G-Ógyal	65.1	15.4	—	—	25.9
Herény	64.8	18.0	1	0	25.12
Zágráb	65.6	19.0	1	0	25.17
Fiume	63.7	21.7	3	0	31.17
Pecs	64.2	19.8	1	0	24.16
Debrecen	62.4	16.9	1	0	23.11
Szeged	62.7	16.7	1	0	26.13
Arad	63.6	17.0	1	0	25.14
Temesvár	61.6	18.0	1	0	25.14
Kolozsvár	62.9	14.4	1	3	23.10
Vajda-Rényud	62.8	17.0	3	0	29.22
Nagysebena	62.3	13.4	1	10	21.15
Bécs	65.2	17.6	1	0	24.15
Prága	67.8	14.0	1	1	26.13
Kraňo	64.7	15.2	1	4	22.13
Tarnopol.	66.7	18.4	—	—	—
Bregenz	69.1	14.6	2	0	26.14
Salsburg	65.2	18.7	1	0	24.9
Klagenfurt	61.7	23.0	1	0	28.23
Loina	61.7	23.0	1	0	28.23

Jelek magyarázata: K = kelet, Ny. = nyugat, D = dél. É = észak. A felhőzet: 0 = egészen derült, 1 = többnyire derült, 2 = részben felhős, 3 = többnyire borult, 4 = egészen borult, ● = eső, * = hó, ☼ = köd, ☽ = sivatár.

Hazánkban a jelentékenyebb esőszerű márcsak a délkeleti részekre szorított, ahol az esőmennyiség a 20 mm-t meghaladta. Az idő különben, amely tegnap még tulnyomóan borult és

sokhelyütt zátek volt, ma reggelre derülté és csendesebbé vált; a hőmérséklet pedig nyugat felől emelkedőben van. Közép- és Észak-Európát maximum, Keletet és Angliát depressziók borítják. Európában az eső inkább csak Keleten esett. Az idő általában derült és csendes. A hőmérséklet emelkedett. **Küldés:** Meleg, jobbra derült és tulnyomóan száraz idő várható.

UTMUTATÓ.

Budapesti takarékpénztár és Országos Zálogkölcsön Részvénytársaság. Befizetett részvény-tőke: 10 millió korona. Elnök: Totnay Lajos, vezérigazgató: Benke Gyula. Központ és ügy. kir. szab. osztálysorszájak főeljárás helye: VI., Andrássy út 5. Kézszámozások: IV., Károly-kört 18.; IV., Ferenciek-téze 4, Irányi-utca sark; VII., Király-utca 57.; VIII., József-kört 2.; VIII., Üllői-út 6. sz.

Első Leánykiházasítási Egylet m. sz. gyermek- és életbiztosító-intézet Budapest, VI. ker., Terező-kört 40—42. Alapított 1863. Legelőnyösebb díjtáblázatok gyermek- és mindennemű életbiztosításokra, havi befizetések mellett is. Tartalékok: 10.000.000 korona. Eddig kifizetett biztosított ésszeg het millió korona. Biztosítási állomány: 46.000.000 korona.

Kivonat a hivatalos lapból.
— Július 30. —

Kinevezések. A m. kir. pénzügyminiszter a dévai pénzügyigazgatósághoz Völgyi Gusztáv kaposvári pénzügyi fogalmazót pénzügyi segédtitkárrá, a soproni m. kir. fővármihatalhoz Keresztény Lajos temesvári fővármihatalhoz ellenőrt fővámszedővé, Molnár Ede nagyzebeni fővármihatalhoz ellenőrt ellenőrré, a beregasszi pénzügyigazgatósághoz Buchwald Gyula dévai pénzügyi számtisztet pénzügyi irodatisztá, a pécsi pénzügyigazgatósághoz Hacsakjól Elek balassagyarmati állami végrehajtót pénzügyi irodatisztá, a brassói pénzügyigazgatósághoz dr. Pittner Ferenc kolozsvári lakost pénzügyi fogalmazógyakornokká nevezte ki. — A m. kir. földművelésügyi miniszter a budapesti állatorvos főiskola vegyteni tanárkéhez dr. Rhorer László II-ik tanársegédet segédtanárrá; dr. Horváth Béla tudományegyetemi gyakornokot pedig két év tartamára II-ik tanársegédévé nevezte ki. — A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter az állami felsőbb leányiskolákban Rissányi Józsefné, a besztercebányai állami felsőbb leányiskolához berendelt állami iskolai segédtanítónt, Fűrey Erzsébet löcsei, Brüller Zelma máramarosszigeti, Várady Erzsébet kolozsvári és Membrez Cecilia soproni állami felsőbb leányiskolai helyettes tanítókat a XI. fizetési osztályba segédtanítóknak, Nyiri Etelka okleveles tanítónt a bátyui állami elemi népiskolához rendes tanítónt, Lauf Gyula okleveles tanítónt a forrói állami elemi népiskolához rendes tanítóvá, Kovács Gyula okleveles tanítónt a tivardari állami elemi népiskolához rendes tanítóvá, Dvorszky Ferenc, Mikitta Emilia okleveles tanítónt, illetve tanítónt a pohorellai állami elemi népiskolához rendes tanítóvá, illetve tanítónt, Maár Károly okleveles tanítónt a pomogyi állami elemi népiskolához rendes tanítóvá, Prekup László okleveles tanítónt a bródi állami elemi népiskolához rendes tanítóvá, Kántor József, Weinberger Mór és Kovácsné-Drisnyei Mária okleveles tanítókat, illetve tanítónt a vásárosnaményi állami elemi népiskolához rendes tanítókká, illetve tanítónt, Veress Mihály tivardari, Magyar Jolán csomonyai állami elemi tanítónt, illetve tanítónt jelen minőségükben a nagydombonyi állami elemi iskolához áthelyezte, továbbá Szabó Sándor és Doboz Olga okleveles tanítónt, illetve tanítónt ugyanezen állami elemi népiskolához rendes tanítóvá, illetve tanítónt, Barthalos Béla, Borka Lajos és Miklós Katalin okleveles tanítókat, illetve tanítónt a gergyóremetesi állami elemi népiskolához rendes tanítókká, illetve tanítónt, Wohlfart Lőrinc okleveles tanítónt a tiszaujhelyi állami elemi népiskolához rendes tanítóvá, Pravlik Mihály, Bores Ferenc, Jóna Ilona okleveles tanítókat, illetve tanítónt a polonkai állami elemi népiskolához rendes tanítókká, illetve tanítónt, Lipták János, Ódor Gizella okleveles tanítónt, illetve tanítónt a závadkai állami elemi népiskolához rendes tanítóvá, illetve tanítónt, Iház Károly okleveles tanítónt és Munka Ilona forrói állami elemi iskolai állandó helyettes okleveles tanítónt a szinai állami elemi népiskolához rendes tanítóvá, illetve tanítónt, Makovics Béla, Engyel Géza, Kubinyi Róza okleveles tanítókat, illetve tanítónt a helypi állami elemi népiskolához rendes tanítókká, illetve tanítónt, Fischer János és Palásthy Mária okleveles tanítónt, illetve tanítónt a kiliti állami elemi népiskolához rendes tanítóvá, illetve tanítónt, Balogh Ida okleveles tanítónt a csomonyai állami elemi népiskolához rendes tanítónt, Kis Károly okleveles tanítónt a csongrád-tanyai állami

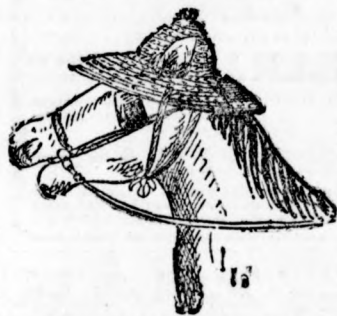

elemi népiskolához rendes tanítóné, Birkás Gizella okleveles tanítóné a törökbalinti állami elemi népiskolához rendes tanítóné, Fischer Stefánia okleveles tanítóné a jazovahadisi állami elemi népiskolához rendes tanítóné, Babics Rezső csongrádi állami elemi tanyai tanítóné a battonyai állami elemi iskolához jelen minőségben áthelyezte és Kovács Mihály, Papp Ilona, Schögl Margit és Banovits Lujza okleveles tanítóné, illetve tanítókat ugyanezen állami népiskolához rendes tanítókké, Máry Jolán okleveles kisdövényöni utca újbányai állami kisdövénydóház kisdövényöni nevezte ki.

Megbízás. A belügyminisztérium vezetésével megbízott m. kir. miniszterelnök a marosvásárhelyi állami gyermeknővel igazgató főorvosi teendőinek ellátásával dr. Tischler Manó ottani tb. városi rendőrvost, a veszprémi állami gyermeknővel igazgató főorvosi teendőinek ellátásával dr. Cseresznyés József kórházi orvost bízta meg.

Áthelyezések. A m. kir. igazságügyminiszter Gyulay Viktor pécsi kir. járásbírói teleknyomozást a hőmezővásárhelyi kir. járásbírói sághoz, Lévy József kassai kir. törvényszéki írnokot a budapesti kir. kereskedelmi és váltótörvényszékhez helyezte át.

Megerősítések. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Ényi László máramaroszigeti állami felsőbb leányiskolai igazgatót és Somosi Vilmos trencsényi állami felsőbb leányiskolai rendes tanárt jelenlegi állásukban végleg megerősítette.

Kinek lova van, óvja meg forráság ellen és vgyen az Országos Állatvédő Egyesület által ajánlott

lókalapot

Kattler Bernát
Kalapgyárosnál
Budapest, IV., Károly-utca 6-7,
Központi városház,
darabja K 1.50-től
feljebb.

Kérje
ingyen és bérmentve több mint 600 képpel gazdagon huszárít árjegyzékemet, szeléd kivétel, és a legújabb híradókat, listákat és hangszerekről
Hans Konrad
első őrágyara
írás Nr. 256.
(Csehszág.)
Valóságos amerikai n. akermentőit órák, szab. Roskopf módszere szerint, taros szarvasbőr-farjával és nikkelláncal együtt darabonként 2 forint 50 kért haphatók.

Ezelőtt és most!!!

Az előrehaladt időny miatt rakliron levő összes árunk készletét melyen leszállított árban bocsátjuk eladásra n. m. saját műtermekben készült **Ponyvák, batist, batist, delna, vászon- és volbruhák, bionok, szilak, habosok, galiterek stb.** Kérjük a n. 6. bevételre ezen alkalmat felhasználni és b. megrendeléseket minél előbb elküldeni, hogy a megrendelési felhatalmazás ne legyen.

Ponyvák és galiterek kalotaszegi cölkos anyagból, elegáns kivitelben 8.-, 3.50 frt.

Ponyvák sephr, delna, batist, cöpper és volból, gyönyörű kivitelben eladott 3.50, 4.50, 5.50, 6.50, 7.50, 8, 9, 10 frt, most 3.20, 4.-, 5.-, 6.-, 7.-, 8.-, 9.- frt.

Batistruhák finom selyem batistból mintázott, vagy sima szinben, cipkedéssel, elegáns kivitelben, ezelőtt 8.-, 9.-, 10.-, 12.- frt, most 7.-, 8.-, 9.-, 11.- frt.

Ugyszem mousselin vagy apur batistból, ezelőtt 6.-, 7.-, 8.-, 9.- frt, most 5.-, 6.-, 7.-, 8.- frt.

Mosóruhák vol, creton, sephr, cöpper vagy atlas satinból, orosz vagy matiné faconban, bármely szinben, ezelőtt 3.50, 4.-, 4.50, 5.-, 5.50 frt, most 3.80, 3.50, 4.-, 4.50, 5.- frt.

Mosókészlet-ruha kabákja vagy figaró facon, fehér vagy szines pipókból, huzott aljával, csinos kiállítás, ezelőtt 7.-, 8.-, 9.- frt, most 6.50, 7.50, 8.- frt.

Delna-ruhák hajtott alj és blonzzal, nyári időnyre nagyon alkalmas, ezelőtt 8.-, 9.-, 10.-, 12 frt, most 7.50, 8.50, 9.50, 10.- frt.

Szövetruhák legfinomabb angol sima kelmekből, bármely divatlap után készíthető, ezelőtt 16.-, 18.-, 20.- frt, most 15.-, 18.-, 18.- frt.

Ugyszem olcsóbb kelmekből, bármely szinben, ezelőtt 8.-, 10.-, 12.-, 14.- frt, most 7, 8.50, 9.50, 12.- frt.

Nyári blóczok melyek különböző gyözelem méltók; finom selyem batistból, csipke és betéttel díszítve, lengesége folytan nagyon ajánlható, ezelőtt 3.-, 3.50, 4.-, 4.50 frt, most 2.70, 3.20, 3.50, 4.- frt.

Blóczok finom cöpper vagy sephrből, csinosan szegélyezve, szégyes 1.50 frt.

Versenyblóczok melyek egyedül csak nálunk kaphatók, sephr és liszben kelmekből, minden szinben csak 98 kr.

Aljak, amely elikben különböző specialitást vagyunk, fekete és szines angol kelmekből, ugyanezen sima és csinos listakelmekből minden szinben 1.90, 2.50, 3.-, 3.50, 4.-, 4.50, 5.-, 6.-, 7.-, 8.-, 9.- frt.

Nagy választék gyermekruhák, paloták, havelok, galiterek és köpönyegekben, minden létező árban.

Szíves gyözelem! Egy külföldi nagy selyem-gyár összes készletét sikerült olcsón megszerezni, máltal azon kellemes helyzetben vagyunk, hogy finom selyemblóczokat elegáns kivitelben szállítanunk már 4.50-10 frtig.

Budapesti divatlapunkat és a hozzátartozó árjegyzékét — bármiké ingyen és bérmentve megküldjük. —
Videki megrendeléseket pontosan és azonnal szállítunk, nem tesszük késéssel mászt küldünk.

Királyi tisztelettel
WEINER és JAKOBOVITS
BUDAPEST, VIII., Kerepesi-út 75. sz.
(a központi pályaudvar közelében.)

APRÓ HIRDETESEK

Minden apró egyszeri bejelentés naponta 4 fillér. Vastagabb betűkkel 5 fillér. Szervezői telefon-sz.: 56-12. Levélbeli tudakozásra ingyen adunk felvilágosítást, csak a válasza szükséges bélyegyet kell mellékelni. Tudakozásokról a hirdetés számít a kiadónál mindíg közölt kell. Kiadónál telefon-sz.: 54-39.

Különfélék.

Cimbalom
Echanda féle 30 forintért eladó. József-utca 28. ajtó 6. 2304

Pianino fekete,
olesőn eladó. József-utca 28. ajtó-írt 6. 2303

Cím balom
harco kodas mia t olesőn eladó. VIII. ludy-utca 26. 7. 2300

Reszeltésére
kőmőrt legnagyobb pontossággal szállít t az „Irodalomterjesztő V. lada” Kispeszt. 2309

Madaproskólóba
előkészít könyvet 5 koronért küld az „Irodalomterjesztő Vállalat” Kispeszt. 2307

Hölgyeknek
segélyt nyújt old. szülésző lakásn szülőköt elfogad. Ferenc-körút 34. földsz. 6. 30084

Pálínkafőző-
mosó-takaróközhely, üstök jutányosan kaphatók. Nagy Pál, rézművesnél, Csengeri-utca 8. 2305

Hölgyeknek
tanácsot, segélyt nyújt, titoktartással szűlő nőket fogad gyakorlati szülésző. Kallósé, 23. szobát-körút 5. 1. 18. lépésnél jobbra. 2117

Hölgyeim!
Bajeltávolító szerrel és kézzel. 10 peronyi fájdalom nélkül miköz. deés után bámulatos eredmény. Gyár-utca 2. 1. em. 10. 3211

Zálogédelnőlkát
hármónál, vidékén is, buronokat, egész hágyatékot, régiségeket, óreg hímis fogakat valamint minden elfogadható vesz. Wischograd Jakab, Nagyváros-utca 7. Levelezőlapra azonnal jövék. 30018

Hölgyek!
Több évi klinikai gyakorlatlalt bíró megbízott szülésző elfogad lakásn szülészőket olcsó díjjal. Kintizi-utca 27. I. em. 10. 2125

Modern kárpitos-
munkák a legfinomabb kivitelben, mintában látható, jutányosan készítenek. Braun, Böve-utca 34. 3211

Zálogédelnőlkát
régí aranyat, ezüstöt és ékszereket, a legmagasabb árban megvesznek. Singer Jakab, ékszerkészítő, Károly-utca 91. 20700

Emerik eladó. Glikk Hajos-utca 17. Telefon 80-61. 2375

Zongora,
rövid, olcsón eladó. Dembinsky-utca 13-14. 2271

Fordítható
billiárdasztalok, china-és alpacca-nyitók eladók. Glikk, Hajos-utca 17. 2276

Kárpitos
ajánlkozik háznál vagy házonkívül olcsón dolgozni. Izabella-utca 44/b. 1. em. 13. 2280

Singer varrógép
10 frt. Wehler, Wilson 5 frtért eladó. Habar Izabella-tér 8. 2379

Szikvutpán
felszereve 100 íveggel jutányosan eladó. Glikk, Hajos-utca 17. Telefon 80-61. 2276

Szépségűtká
3.60 frt küld az „Irodalomterjesztő Vállalat” Kispeszt. 2398

Hordó
70-85 hektoliteres 8 darab legjobb minőségű eladó. VII. Öle-utca 35. 30047

Singer
karikahajos és 12-es Wehler Wil-son-utca eladó. Habar, Izabella-tér 8. 2378

Jókarban
levő gomblyvarrógép, egy Pfaff-féle barkarú gép eladó. Eibenben veszek Minerva és 12-es Wehler és Wilson gépeket cípő tűzére. Kohn cipőgyár, Dembinsky-utca 20. szám. 30060

Használt
pénzesekönyvek sűrűben eladók. Glikk, Hajos-utca 17. Operával szemben. 2273

Cseléd-
elhelyező iródamában állandón válogatott, jó férő és női cselédök vannak eladó. Eibenben veszek Minerva és 12-es Wehler és Wilson gépeket cípő tűzére. Kohn cipőgyár, Dembinsky-utca 20. szám. 30060

Használt
pénzesekönyvek sűrűben eladók. Glikk, Hajos-utca 17. Operával szemben. 2273

Cseléd-
elhelyező iródamában állandón válogatott, jó férő és női cselédök vannak eladó. Eibenben veszek Minerva és 12-es Wehler és Wilson gépeket cípő tűzére. Kohn cipőgyár, Dembinsky-utca 20. szám. 30060

Zongora
jó hangú, különbe vett minden elfogadható ártól eladó. 0-91. 51. 1. 14. 30080

Schanda cimbalom
hangversenyaráb eladó. Szerecsen-utca 33. P. 45. 2318

Zongora
rövid 80 forint eladó. Kistalod-utca 5. földsz. 2310

Csilárok,
gázfűzők legolcsóbb bevásárlási forrás. Laub Gyár-utca 13. 2316

Asztali gyümölcs
vegyesen 3 korona, csomagonként, zöld paprika magassággal 180 darab 1 koron, paradicsom kilója 28 fillér Lilliantal F. Csongrád. 30071

Magyar kir. államvasutak
127.484/904. sz.

HIRDETÉNY.
(Környezetek kiadása Wienről a Magas-Tátrára.)
A magyar királyi államvasutak igazgatójától vett értesítés szerint a természeti szépségekben bővelkedő Magas-Tátra olcsó meglátogatásáa érdekében Wienben az államvaspályá udvaron a Ferdinánd császár északi vasútján, valamint a nemzetközli halálközeli-társaság bécsi városi menetejegy iródjában (Kaerteringng 9. sz. Grand Hotel) továbbá a Cook és Co. (L. Stefansplatz 2.), Schenker és Tarsa (L. Schottenring 3.) végül Nagy és Wotrman cég (I., Operngasse) utazási iródaiban oly mérsékeltáru korutazási jegyek adnának ki, melyek 45 napig érvényesek és Wien államvaspályá- vagy éjszakai pályaudvarról Marseburg, Zsolna, Rózsáhegy, Csorba, Csorbató, Csorba-Poprád-Felka, Abos-Kassa, vagy Dobosina-Budapest-Márcs-Beckstein-Bruckon át cheg. az Államvaspályá- vagy éjszakai pályaudvar állomásokra gyorsvonaton teendő utazásra jogosítanak.

Az utazás Poprád-Felka és Budapest között teljes egészében a gyorsvonatokon történhetik. A Dobosina utrány választásánál az utas a poprád-felkai-Dobosina köcsüt költsegeiről menőjévetkor mági tartozik gondoskodni.

Ezen körutazási jegyek május 15. napján szeptember 10. 30-ig az I. osztályra 60, a II. osztályra pedig 40 korona

BERGMANN-féle
amerikai
Schamopping-Bay-Rum
(Védjegy: 2 bányász)
v. Bergmann & Co.
Dresden és Tetschen a E
csodálatosan ható és haj-erősítő, emelőgyógyászati, véltelgő fejtör, valamint a legújó szer felkopa ellen. Kapható litvegenként 2 korona. — Kapható a fővárosban Budapesten: Betsányi K. drog. V. Fűrdő-utca. Molnár és Moser V. Körova-utca. Neruda Nándor drogeria IV. Kessuthi-lajosa-utca. Eisenberger József borbély IV. Deák Ferenc-utca. Faudi Antal bor. V. Sas-utca. Káskavolics György borbély II. Vitéz-ápolás-utca. Kruch Péter VI. Teréz-k. 23. Schrottman Lipót borbély-üzletében V. Sas-utca 10. Venczel József borbély VI. Teréz-körút 8. Veszely K. V. Fűrdő-utca 5. valamint a legújóbb más drogeriákban és borbély-üzletekben.

A világhírű eredeti angol Premier, Hallowd és Champion kerékpárokat melyen leszállítva, minden árfeleletés nélkül szigorúan az eredeti gyári ártakon 12 és 16 koronás részletekben mindenféle kerékpáralkatrészek (különböző méretű gumikk, nyergok, csengők, pedálok, kormányok, lámpák stb.) Ausztria-Magyarországban eddig legnagyobb forgalmunk és így ártól valótlannal folytatva a gyáraknál reálitást legyözegettünk, igen olcsó árúkn következében 30 százalékos árleszállítással szállítunk vidékre is bérhová.

LÁNG JAKAB és FIA
kerékpáralkatrészek és kerékpárnyakörökészék
Budapest, József-körút 41.
Főközllet: Baross-tér 4. szám.
Szállított vagyunk majd az egész fővárosi és vidéki kerékpárnyakörökészék több ezreket és külföldi sportközönséget, valamint a Verein der K. K. Staatsbeamten Oesterreich-országúit és a Bécsben székelő és 1900 városban képviselt „Verband des K. K. Staatsbeamten Oesterreich” szövetségnek. Nagy árjegyzék, több mint 500 képpel, ingyen és bérmentve.

30 napi
próbadőre
küldöm át, va
lodi Mayer-
szisztéma
szerint
**nickel-
anker-
Roskopf**
szabadalmazott
remontoiróráimat
szép láncol és tokkal
2 frt 50 kr.
utánvetel mellett.
3 darab ára 6 frt 75 kr,
6 darabé 12 frt. A legul-
kammasabb strapa-óra min-
denki részére.
3 évi jótállás.
Nem tesszük át a pénz
visszazom. Egyedül szét-
küldés a Roskopf-órák
főraktára által

Modern kárpitos-
munkák a legfinomabb kivitelben, mintában látható, jutányosan készítenek. Braun, Böve-utca 34. 3211

Zálogédelnőlkát
régí aranyat, ezüstöt és ékszereket, a legmagasabb árban megvesznek. Singer Jakab, ékszerkészítő, Károly-utca 91. 20700

PENK
kölcsön sorsjegyeire:
Jószív sorsjegye 6.50 K.
Magy. v. t. 24 K.
Baz. lica 18 K.
Olasz v. t. 40 K.
Osztr. v. t. 200 K.
Jelzők 200 K.
stb. stb.
A kölcsönök 2 koronánál kezdődő apró részletekben törlesztendők. — Ha sorsjegyet már másból zálogban vannak, akkor kiváltjuk és azokra magasabb kölcsönt adunk.
Beifeld Bankház
BUDAPEST,
Károly-körút 1.
Alapított 1874-ben.

Butor
részletfizetésre
vagy meghatározott időre szolid árak és legkedvezőbb finanszí-
fáltatékoltak. Felvilágosítá-
sál szolgát:
LISZT ISTVÁN
Budapest, IV.,
Koronaherceg-utca 2.
(Kigyőzői sarkán)
Butorraktárában.

Mayer Leopold
es. kir. törvényszéki becsj.
BÉCS, XIV.,
Mariahilferstrasse 187/b
Övökönk utaztatók.
Ajtók, ablakok,
vasrollók
minden nagyságban és formában
olcsón kapható:
HOFFMANN MÖR-nál
VIII., Tisza Kálmán-tér 4.

SZINHÁZAK.

Vasárnap, 1904. július hó 31-én.

VÁROSL. NYÁRI SZINHÁZ.

D. u. 4-ór mérs. helyarákkal:

A bolondokháza.

Énekes bohózat 3 felvonásban.

Este: Nyári Antal és Ferenczi Károly felléptével

A hét Schlözinger.

Látványos énekes bohózat 5 felv.

Kezdetre 7 1/2 órákor

FŐVÁROSI NYÁRI SZINHÁZ.

D. u. 8-ór mérs. helyarákkal:

Föld Frída k. a. és Tornay Lajos vendégszínházai:

Lili.

Operette 3 felvonásban.

Este: Apajuna, a vízi szellem.

Nagy látványos operette 3 felv.

Kezdetre 7 1/2 órákor

FOGAK

szájpadlás nélkül. 3 koronától. — Az általunk készített és Párisban első díjat nyert fogorok azonnal megszokhatók és ráadásra kitűnően használhatók. Régi fogorok átálaltatnak. — Vidékiek 12 óra alatt kielégíttetnek. 10 évi jóállással.

Fogorvosi intézet:

BUDAPEST, VII., Erzsébet-körút 50. I. em.

Fogorvos: LÖFFLER EMIL. Technikai főnök: GROSSMANN S. Tartós plomák 3 órában, foghúzás érzéstelenítve 3 koronáért. Fogad: reggel 8-ól este 8-ig. Vasár- és ünnepnapokra is. — Mérésüket árak. — Részletfizetésre is.

Dr. FRIM-féle
hülyék és gyengeelméjűek
budapesti intézete
Budapest, VII., Erzsébet királyné-ut 15-17. sz. a.
Felvesz élethosszára is betegeket.
Nehézkórosoknak külön osztály.
Prospektust ingyen. Díjazás mérsékelt.

KÖRÜTI FÜRDŐ GOZMOSÓ
Gőz- és porcellán-kádfürdők, fedett téliuszoda
hidegvíz-gyógyintézet, villamos fürdők, izzasztó és soványító-kurák.

Erzsébet-körút 51. A gömszoda gyorsan és pontosan teljesíti megbízásait.

Szt.-Lukácsfürdő gyógyfürdő, Budán.
Természetes forrómeleg kénassforrások. Iszaporogtatások, zuhany-masszázs, vízgyógyintézetek, villany-fényfürdők, gőzfürdők, kő- és kádfürdők, gyógyvíz-uszodák. Ohós és gondos ellátás. Csusz-köszvény-, ideg-, bőrbajok stb. felől kimerítő prospektust küld ingyen a Szt.-Lukácsfürdő igazgatósága Budán.

Ellsmert kétnő = fényképezési készülék =
Lechner-féle új zsebkamrák, retekamrák KODAK-felék, 6 K. 50 fillértől kezdve, mindenféle szemlencsével és Vertigó-féle lóki és hadi használatra. Eziróltolemek, másolóappárok és mindenféle vegyszerek mindig friss minőségben.
Ha valaki egy készüléket akar kiválasztani forduljon bizalommal cégünkhez.
R. LECHNER (Wilh. Müller)
csász. és kir. udvari fényképezési cikkek gyára.
Fotográfiai készülékek gyára. — Másolatfizet amatórok részére.
Bécs, Graben 31.

ZILZER JOHANNA
80 éven át kitűnőnek bizonyult, közkezdelt
Zarcenőcse
elárvított mindennemű szépségéhibát, nevezetesen szeplőt, májfoltokat, az orr és kéz vörösséget és arcnál késő korig egészséges, rózsás színt kölcsönöz. Ár: 1 nagy üvege 2 korona 40 fill., 1 kis tégely 1 kor. 20 fill., a hozzávaló szappan 1 darab 60 fillér.
Szárdülökbe a világ minden tájára felé utánvétele. Valódi minőségben kaphatók:
Zilzer Herminánál
VII., Akácfa-utca 64. sz.
Török József, Király-utcai gyógyszerárban és Dr. Egger gyógyszerésznél, Váci-körút 17.

HOFFMANN GYULA Budán,
az „Erzsébet” hiddal szemben.
Ajánlja: üvege porcellán és china-ezüst ármit melyen kizárólag áruiban. Kristály üvegborítot 12 szemlére 62 darab 4 ft 05 kor.-ért, Porcellán öltözék-készlet 6 szemlére finom Rococco kivitelben, dus aranyozás 7 ft. Porcellán teá-készlet, 6 szemlére 3 ft. China-ezüst evőkészlet 6 szemlére, 18 db, remek tekban 18 ft. 12 db zománé, főzőedény, 6 fazék, 6 lábas 3 ft. Fűzőlámpák dívat stílusban 3 forinttól feljebb.
Vidék megrendelés utánvéttel.

Könyvnyomda !!
Mindenfélre magyar-, német- és angol-szövegű nyomtatványok elkészítésében és a legújabb technikák alkalmazásában. Fapapír, 16- és 32-szerekes és minden e szakmához való cikkek. — Vidék megrendelések gyorsan és pontosan jutatóan árak mellett portmentesen szállítanak. Mermelstein Pál könyv- és papírkereskedése, könyvnyomda. Budapest, VII., Wesselenyi-utca 11.

Technikum Mitweida (Szász-királyság).
Igazgató: A. Holst tanár.
Magasabb technikai tanintézet az elektro- és gépészeti technika részére. Gazdagon felszerelt elektrotechnikai és gépészeti laboratorium.
Gyári tanuló-műhelyek. 3610 hallgató a 36-ik iskolában.
— Program stb. díjtalanul a titkárságnál. —

Acár ön valóban jó Orosz teát inni?
Rendeljen málna, és soha többé más teát, még ha ingyen adják se iszik. Egy kúro 12.- koronás. Szállít. próbára 1/4 kilonként is — postán utánvéttel.
Bochner Hersch Koppel, Nyár-utca 18.
Viszontelárusítónak 20% árengedmény.

75 krajcár
darabja a legszebb mintázott és fehér batiszt rövid alsónadrágnak. Legkellemesebb nyári viselet. Vidéki megrendeléseknél csak a csipőbőség megjelölése szükséges.

KERTÉSZ PÁL

Budapest, VII., Kerepesi-ut 44., a Népszínházzal szemben.

Elszakíthatatlan kék munkásöltönyök

Szédő, bonoköpenyek és Iroda-kabátok kaphatók Gutmann J. és Társánál, VII., Kerepesi-ut 16. Minták kiednára ingyen és bérmentve.

Alapított 1850. **SEMLER J.** Budapest, V., Bécsi-ut. és Deak Ferenc-ut. sark. Értesíti a n. 6. városl. községet, hogy a tavaszi valódi angol kolme-njdnőség már megérkeztek, melyek leglegkiválóbb cikke a „RIVIERA” mely ari öltöny és női kosztümökre elsősorban alkalmas. Angol himnájára és utazó pátidre nagy választékban. Minták kiednára kieszéggel küldönek. Legparább angol mellényrujdonszágok mezerkeztek

ZSÁK
A legjobb új és egyszer használt vízhatlan ponyva legolcsóbban kapható
FISCHER J. ponyva- és zsák-áruházban
BUDAPEST, V., Nádor-utca 31-33.
Veszek állandóan, minden mennyiségben, használt zsakot és becserelek újakra használt természetiszakokat.
Fonyvákölcsöző intézet. Legszépségtűnő kieszolgálás.
ALAPITVA 1882.

Harisnya-király

Kizárólag Teréz-körút 2.
SZABADALMAKAT, védjegyeket és mintaoltalmat megszeres a SZABADALMAKAT ÉRTÉKESÍTŐ VÁLLALAT PÁSZTOR (bej. cég)
BUDAPEST, VII., ERZSÉBET-KÖRÚT 17.
Főlvilágosítás díjtalan. Telefon 24-20.

A Kalap-király

Ellsmert specialista 3., 4., 5.- koronás fori és nő elsőrangú kalap-üldönlegességeiben BUDAPEST, VI., Eskü-ut 6, Klotild-palota.

KEDVEZMÉNYEK

a „Sportújság” vevőinek és előfizetőinek
A mai „SPORTÚJSÁG”-ban levő • szelvény átadása ellenében • a kottlingbrunni löversenyek telefonjelentését 20 fill. helyett 10 fillérért kapják.
Ha 10 egymásután megjelenő SPORTÚJSÁGOT megöriz, ingyen kapja az összes ideai versenyek hiteles és teljes eredménykönyvét (több nagy dohánytözsdeben és kiadóhivatalban.) Megjelen aug. 12.

ŐS-BUDAVÁRA VILLANYVÁROS!

Nyitva d. u. 6 órától reggeli 4 óráig. Ma, vasárnap, július 31-én: A mesésen kiválított és feldisített területen

nagy gyermek-souvenir-ünnepély.

A belépésnél minden gyermek emléket kap. A nagy varieté-színpadon két előadás!! Déntán felhelyarákkal

ALEXIA

stólá felépése remek turbillon táncával és a többi nagyszabású attrakciók.

FOLIES COMIQUE:

Az uszmóster titka — Das Laufmüdel magyar bohózat.

Moulin rouge à la Paris.

Francia négyes. The Louisiana, erdelt cake-walk-csoport.

A honvédenekar hangversenye.

Pompás tűzijáték.

Monte Carló, francia színház stb. Belépődíj 60 fillér, gyermekjegy 30 fillér.

CIRCUS BEKETOW

Ma, vasárnap: nagy díszelőadás délután 4 órákor — este 10 órákor. Mindkét előadás ugyanazon nagyszerű előmúor.

2 Cotzeli, az 6 fenomenális mutatványalkal levon. A kitűnő iskolás- és úrólovamó Mlle Gusta de Botoni. Miss Marquis az 6 nagy szeneca ideimitt 6 ponyvával. Trio Nyarman szeneció mutatványalkal 4-szeres legnyújtó. ELŐSZOR: Tálep és Manolo grandiózus batorne-erők fogzattal állított 2 budapesti bérkocsin keresztül.

REMÉNYI MIHÁLY

műhegdi-készítő. A magyar kir. Zene-akadémia szállítója

Budapest, VI., Király-utca 44/5. szám. Ajánlja dus ragyárát valódi elasz, francia, angol, német és magyar mesterheggedők, gordonkák és vonókban, legújabb hegedő-alaku tokok szalld, finom kivitelben. Gyanták, állítók, hangjegyléviányok a legelsőszébb formában.

Quintiltsza és tartós hangversenyhurok, melyek a legnagyobb művészek, mint: Hubay, Burneister, Grünfeld, Arányi, Geyer Stefi, Vécsey, Földesy, Bürger tanár urak hangversenyeken használnak előszeretettel.

Specialista: Vonós-hangszerek készítése és javításában.

Hangfokozó-gerenda.

melynek bármely hegedőbe vagy gordonkába alkalmazása által sokkal jobb, erősebb, szebb és kellemesebb hangja lesz, sikerért keresse meg minden egyes hangszereit. Idei hangszerek vételre és eladásra a legmagasabb árakig. Képes árjegyzék az összes hangszerekről ingyen és bérmentve.

Amerikai fagyalt-gép

erős, tartós. Kezelése egyszerű, kényelmes, gyors. Pár perc alatt kész a legjobb fagyalt, parfát, vagy krém. Célzatos és kellemes minden háztartásban, cukrászdában, kávéházban, vendéglőben. 1 2 3 41-es ft. 6.50 7.50 9.- 10.50

Kertész Tódor BUDAPEST,

IV. ker. Kristóf-tér. Nagy képes árjegyzék sport és nyári játékokról, nyaralókba, fürdőkbe való előszert háztartási, kényelmi, egészségügyi cikkekről, turista és utazási felszerelésekről, hangszerekről, benzín-fáklyákról és légzőgépekről, ingyen és bérmentve.

A 12346. számú „Javitások szövögepeken” című 1893. április 5-ről kelt magyar szabadalomra vevők vagy engedélyesek kerestetnek Szives ajánlatokat „V. J. 1635” jellegre al. Mosse Rudol, Bécs, I., Seilerstätte 2. továbbít.

Minden szövegben belátás...
Vasárnapok betűk...
Szerep... 56-12.

APRÓ HIRDETÉSEK

A hirdetőkre díjmentesen ad...
VIII. Kerepesi-ut 25. sz.

Levélbeli tudakozására ingyen adunk felvilágosítást...

Kiadóhivat 11 telefon-sz.: 54-39.

Levellezés.

Híasság.
Német és főharcosok...
Kálván 35!!
Négy napig fát voltam...

Állást keresők.

Okleveles
köszöntő legző bármily szerény...
Elhárulónói
attal keres azonnali belépésre...

Budán

több kisebb-nagyobb házak...
Budapesti Argyleki-utca 19. 10742

Villa

25 hold szőlő, buzatermő gyümölcsös...
Eladó ház
Erzsébetfalva 1 nagy és 1 kisebb családi ház...

Pénz.

Oleós pénzkölcsönt
ke és nélkül 400 koronáig...
Készpénzkölcsönt
kérésű bármilyen kölcsön...

Készpénzkölcsönt

hitelképes egyének részére...
Készpénzkölcsönt
kérésű bármilyen kölcsön...

Készpénzkölcsönt

hitelképes egyének részére...
Készpénzkölcsönt
kérésű bármilyen kölcsön...

Készpénzkölcsönt

hitelképes egyének részére...
Készpénzkölcsönt
kérésű bármilyen kölcsön...

Készpénzkölcsönt

hitelképes egyének részére...
Készpénzkölcsönt
kérésű bármilyen kölcsön...

Készpénzkölcsönt

hitelképes egyének részére...
Készpénzkölcsönt
kérésű bármilyen kölcsön...

Készpénzkölcsönt

hitelképes egyének részére...
Készpénzkölcsönt
kérésű bármilyen kölcsön...

Készpénzkölcsönt

hitelképes egyének részére...
Készpénzkölcsönt
kérésű bármilyen kölcsön...

Készpénzkölcsönt

hitelképes egyének részére...
Készpénzkölcsönt
kérésű bármilyen kölcsön...

Készpénzkölcsönt

hitelképes egyének részére...
Készpénzkölcsönt
kérésű bármilyen kölcsön...

Készpénzkölcsönt

hitelképes egyének részére...
Készpénzkölcsönt
kérésű bármilyen kölcsön...

Készpénzkölcsönt

hitelképes egyének részére...
Készpénzkölcsönt
kérésű bármilyen kölcsön...

Készpénzkölcsönt

hitelképes egyének részére...
Készpénzkölcsönt
kérésű bármilyen kölcsön...

Készpénzkölcsönt

hitelképes egyének részére...
Készpénzkölcsönt
kérésű bármilyen kölcsön...

Készpénzkölcsönt

hitelképes egyének részére...
Készpénzkölcsönt
kérésű bármilyen kölcsön...

Hónapos szoba

nyaralóban olcsón kiadó...
Butorok
Hálószobák, ebédlők, szőnyegcipők...

Butorok

Hálószobák, ebédlők, szőnyegcipők...
Férfiakban
Hálószobák, ebédlők, szőnyegcipők...

Férfiakban

Hálószobák, ebédlők, szőnyegcipők...
Szoba butor
Hálószobák, ebédlők, szőnyegcipők...

Szoba butor

Hálószobák, ebédlők, szőnyegcipők...
Két
Hálószobák, ebédlők, szőnyegcipők...

Két

Hálószobák, ebédlők, szőnyegcipők...
Butor saját készítmény
Hálószobák, ebédlők, szőnyegcipők...

Butor saját készítmény

Hálószobák, ebédlők, szőnyegcipők...
Különféle.
Hálószobák, ebédlők, szőnyegcipők...

Különféle.

Hálószobák, ebédlők, szőnyegcipők...
Vidéki szűtők!
Teljes ellátás és gondos felügyelet...

Vidéki szűtők!

Teljes ellátás és gondos felügyelet...
Vízszelvények
Hálószobák, ebédlők, szőnyegcipők...

Vízszelvények

Hálószobák, ebédlők, szőnyegcipők...
Legjobb
Hálószobák, ebédlők, szőnyegcipők...

Legjobb

Hálószobák, ebédlők, szőnyegcipők...
Gyümölcsös
Hálószobák, ebédlők, szőnyegcipők...

Gyümölcsös

Hálószobák, ebédlők, szőnyegcipők...
Broder Placht
Hálószobák, ebédlők, szőnyegcipők...

Broder Placht

Hálószobák, ebédlők, szőnyegcipők...
Udvari szoba.
Hálószobák, ebédlők, szőnyegcipők...

Udvari szoba.

Hálószobák, ebédlők, szőnyegcipők...
Butorozó
Hálószobák, ebédlők, szőnyegcipők...

Butorozó

Hálószobák, ebédlők, szőnyegcipők...
Külföldi járat
Hálószobák, ebédlők, szőnyegcipők...

Külföldi járat

Hálószobák, ebédlők, szőnyegcipők...
Kóstoló
Hálószobák, ebédlők, szőnyegcipők...

Kóstoló

Hálószobák, ebédlők, szőnyegcipők...
Lakás-bérlés.
Hálószobák, ebédlők, szőnyegcipők...

Lakás-bérlés.

Hálószobák, ebédlők, szőnyegcipők...

BUTOR

felújított olcsó és jó kivitelben...
GONDA S.
butorakárban, István-tér 7. 10298

GONDA S.

butorakárban, István-tér 7. 10298

Hallatlan olcsó árban!

120 koronáért legfinomabb...
Magyar királyi államvasutak...
Pályázati hirdetmény.

Pályázati hirdetmény.

A vonalnak az 1905. évi...
Soványosság
Szép telt testidomok nyert...

Soványosság

Szép telt testidomok nyert...
Csúszban szenvedők
Még az eddig el nem ért ide...

Csúszban szenvedők

Még az eddig el nem ért ide...
Cukrászda
A város központján, kiterjedt...

Cukrászda

A város központján, kiterjedt...
Butor
mindennél, milyen lesz állított árban

Butor

mindennél, milyen lesz állított árban...
Sürgösen eladó.
Steinberger Manó butor...

Sürgösen eladó.

Steinberger Manó butor...
Kerékpár-sportvilág.
Most köld szét ország...

Kerékpár-sportvilág.

Most köld szét ország...
Ki felelőben
venni akar, az saját érdekében...

Ki felelőben

venni akar, az saját érdekében...
Veszünk
zálogházi cédulákat

Veszünk

zálogházi cédulákat...
Grünberger Armin Béla
örökségi

Grünberger Armin Béla

örökségi...
Veszünk
zálogházi cédulákat

Veszünk

zálogházi cédulákat...
Veszünk
zálogházi cédulákat

Veszünk

zálogházi cédulákat...
Veszünk
zálogházi cédulákat

Veszünk

zálogházi cédulákat...

BUTOR

felújított olcsó és jó kivitelben...
BARTÓK FARKAS
butorakára BUDAPEST, V. Külső Váci-ut 12. sz.

BARTÓK FARKAS

butorakára BUDAPEST, V. Külső Váci-ut 12. sz.

50% áremektarítás

ugy középpont, mint NITELRE

NITELRE

készpénzfizetői áron banknál törleszhető.

BARTÓK FARKAS

butorakára BUDAPEST, V. Külső Váci-ut 12. sz.

BUDAPEST

V. Külső Váci-ut 12. sz.

V. Külső Váci-ut 12. sz.

Arjegyek 400 rajzjal 60 díler...

Arjegyek 400 rajzjal 60 díler

Arjegyek 400 rajzjal 60 díler...

Arjegyek 400 rajzjal 60 díler

Arjegyek 400 rajzjal 60 díler...

Arjegyek 400 rajzjal 60 díler

Arjegyek 400 rajzjal 60 díler...

Arjegyek 400 rajzjal 60 díler

Arjegyek 400 rajzjal 60 díler...

Arjegyek 400 rajzjal 60 díler

Arjegyek 400 rajzjal 60 díler...

Arjegyek 400 rajzjal 60 díler

Arjegyek 400 rajzjal 60 díler...

Arjegyek 400 rajzjal 60 díler

Arjegyek 400 rajzjal 60 díler...

Arjegyek 400 rajzjal 60 díler

Arjegyek 400 rajzjal 60 díler...

Arjegyek 400 rajzjal 60 díler

Arjegyek 400 rajzjal 60 díler...

Arjegyek 400 rajzjal 60 díler

Arjegyek 400 rajzjal 60 díler...

Arjegyek 400 rajzjal 60 díler...

REGÉNY

KÉT SZENVEDÉLY

Irta: APRAXIN JULIA grófnő

(1)

ELSŐ RÉSZ,

I.

Egy szép hideg és száraz decemberi napon Bussac grófné fényes palotájának a kapuja előtt a Varennes-utcában elegáns fogat állott meg, amelybe pompás alnászúrké steper volt befogva.

Körülbelül hatvan-hatvanöt éves férfi szállott ki a fogatból, bement a palotába és a nélkül, hogy megkérdezte volna, vajjon a ház urnője fogad-e, az előcsarnokba lépett, fölment a fehér márványlépcsőn, amely a grófnő szobáihoz vezetett és felszólított egy komornyikot, hogy jelentse be.

A komornyik és Moreuil márkí — ez volt az aggastyán neve — három damasszkkal kárpitozott nagy szobán ment át, amelyeknek falait az ajtók felett Watteau-stilusban festett képek díszítették. Bementek aztán Bussac grófné budoárjába. A budoár falai sötét mályvaszínű atlaszszal voltak bevonva. Egy pamlag állott keresztbe egy ablak mellett, amelyen a nap fényét a kárpíthoz hasonló széles függönyök tompították. Ennek a szobának szigorú izléssel megválasztott butorai mind ébenfából voltak, arannyal s elefántcsont ékítményekkel, de az első, ami meglepte a szemet ebben a budoárban, az egy felséges olajfestésű arckép volt, amely természetes nagyságban meglepően szép fiatal leányt ábrázolt.

Mikor Moreuil márkí belépett Bussac grófnéhoz, ott találta végigheveredve a pamlagon, amint egy imakönyvet olvasott. Fölemelte a fejét, hogy ráismert Moreuilre, becsukta a könyvet és élénken köszöntötte vendégét.

Szoros, őszinte barátság kötötte össze sok év óta Bussac grófnét és Moreuil márkíit. Ifjú korában a márkí a grófné iránt, aki akkor még fiatal leány volt, végtelen szerelmet érzett; de meg tudván, hogy a grófnő nem viszonozza azt a szerelmet, amely az ő szívét megrezgettette, elzárta keblébe azt az érzést, amely a jövőben neki csak bánatot okozhatott.

Mikor az, akit szeretett, férjhez ment Bussac-hoz, Moreuil több évre odahagyta Páriszt; csak akkor tért vissza, amikor úgy érezte, hogy teljesen behegedt a sebe és amikor azt tartotta, hogy elég bátorsága van arra, hogy viszontláthassa Bussac grófnét tulságos szenvedés nélkül és barátja lehessen neki a jövőre.

Nagysokára aztán bevallotta Bussac grófnének, férje jelenlétében, hogy mennyire szerette és megmondta neki, hogy ő volt az oka annak, hogy nem házasodott meg.

A grófné mindvégig nagy hatással volt lelkületére. Mikor özvegygő lett, a világ megpróbálta, hogy szétválassza őket, rájuk szórórn pletykáikat és rágalmakat; de ők mind a ketten sokkal emelkedettebb szelleműek, sokkal nyiltabb szívűek és erősebb lelkűek voltak, semhogy feláldozták volna igaz barátságukat az olyan világ gonoszindulatú mende-mondáinak, amely bizonyosan nem késnék akkor, hogy elismerje viszonyuknak a tisztaságát, ha nem lett volna valóban tiszta; mert Bussac grófné erénye olyan volt, hogy sokáig nem lehetett rágalmazni.

Moreuil márkí azok közül az emberek közül való volt, akiknek a fajtája napról-napra jobban kivész a mi prózai századunkból. Grandseigneur a szó teljes értelmében, látván őt, azt lehetne rá mondani, hogy az elmúlt idők márkíja. Komolysága, szigorú arca és mély tekintete első látásra egy kissé visszariasztólag hatott; de ez a bátás teljesen elenyészett, míhelyt bizalmasabb ismeretségbe került vele az ember. Jóságá közmondásossá lett mindazok között, akik érintkeztek vele. Sohasem tudott volna megtagadni valami szolgálatot azoktól, akik hozzáfordultak éheteinek ama különböző időszakaiban, amikor előkelő nyilvános tisztásokat töltött be. A magánéletben jótékony, szí-

ves volt, maga körül nyugalmat, elégedettséget terjesztett; szeretett is általánosán a társadalom minden rétegeiben.

Belépv a mályvaszínű budoárba, jobb felé ment a grófnéhez és kezét fogott vele.

— Jó napot, kedves barátnőm, hogyan érzi magát ma?

— Köszönöm, Moreuil, mindig egyformán, az álmatlanság és a gyöngeség csak nem akar elmaradni tőlem — felelte szomorúan Bussac grófné. — Ah, ha tudná, kedves barátom, mennyire aggaszt, nyugtalanít engem az én állapotom.

— Rosszul teszi, hogy így gyötri magát, — mondotta a márkí — sokáig beszéltem tegnap az orvosával és ő biztosított engem arról, hogy az ön állapota éppenséggel nem olyan, hogy miatta komolyan kelljen nyugtalanodnia . . . A vállalt vonogatja, az ég felé fordítja a szemet, azt hiszi, hogy hazugságokat gondolok ki, csakhogy megnyugtassam . . . Nos hát, kedves barátnőm, becsületszavamat adom önnek, hogy éppenséggel nem hazudok, amikor azt mondom, hogy az orvos megesküdt nekem, hogy ez idő szerint semmiképpen sem nyugtalanodik ön miatt . . . Na hát, hisz-e most már nekem?

— Hiszik; de az orvos csalódik!

— Minden áron gyötri magát, nekem pedig szomorúságot okoz.

— Nem, Moreuil, nem; de napról-napra rosszabbul érzem magamat és tudom, hogy hovatovább közelebb járok a halálhoz, mint az élethez . . . és nem a halál az, ami megrémít, jól tudja ön; hanem az a gondolat, hogy egyedül hagyjam itt ebben a világban gyermekemet, az én kedves leányomat, Juliám.

— Mindenekelőtt egészség dolgában nem áll úgy, amint el akarja magával hitetni — mondotta a márkí. — Először is bizonyos, hogy ok nélkül gyötri magát, másodsor, ha az a nagy csapás érne bennünket, hogy elveszítjük, Julia nem marad egyedül a világon.

— Igen, jól tudom mit tartsak arról az odaadással, amelyet irántam és mindazok iránt tanúsít, akik hozzám közel állanak . . . De hogyan hagyhatnák én önre ilyen terhet? . . . Nem, ez lehetetlen.

— És ugyan miért, kérem?

— Elhíheti — felelte a grófné — hogy épp úgy megbízom önben, akár csak magamban, de mit mondana a családja? Mit szólna a világ? Mert ha végtelen barátság van is közöttünk, végre is semmiféle rokoni kötelek nem fűz össze bennünket. A világ nem akar lemondani az ő elfogultságairól. Ha meghalnék a leányom árvaságra jutna és önhöz költözne, a társaság egyhangú felháborodásban törné ki . . . Nem volna-e sokkal okosabb, ha Julia rászánná magát, hogy férjhez menjen?

— Ó igen, kétségtelenül; de ha senkit sem szeret, minek kényszerítük rá? Semmi sem sürgeti. Fiatal, szép, gazdag . . .

— Nem is olyan fiatal már — felelte a grófné — huszonegy éves, a halál pedig már itt settenkedik a fejem fölött. Csakis úgy halnék meg nyugodtan, ha jól ellátva boldogan hagynám itt olyan férjnek az oldalán, aki minden tekintetben méltó hozzá, olyan férj mellett, aki úgy megértene és megbecsülné, mint ahogy én megértem és megbecsülöm . . . És ami a legjobban nyugtalanít, az, hogy leányom nem olyan, mint más. Jól tudja, milyen rendkívüli módon érzékeny; szíve hasonló egy érzékeny virághoz, amely a legcsekélyebb érintésre mérhetetlenül összezsugorodik. Juliám rögtön elfonnyadna olyan férjnek a keze alatt, aki nem volna számára az ideális és föltétlen szerelmes, akire vágyódik . . . Mint a míméza, amely a legcsekélyebb érintésre magába zárja szirmait, Julia szenvedne, a nélkül, hogy bármikor is panaszkodnék; átszellemülne a hallgatásban és a szenvedésben és mint a szegény növény, amelynek, hogy idő előtt el ne hervadjon egy ügyes kertész gondjaira van szüksége, Julia meghalna, ha meg nem értenék . . . Mivel a leányom teljesen tisztában van magával, azért fél a házasságtól, makacsul visszautasítja a legfényesebb ajánlatokat is és legutóbb meg La Feuillade bárót is kikoszorázta.

— Vallja be kedves barátnőm, hogy volt rá

oka — felelte a márkí mosolygva. — Hitemre, ha fiatal leány volnék, én sem cselekedném másképpen, ha a szép báró nevét és vagyonát a lábaim elé rakná, akármennyi milliója van is La Feuilladenak.

— Bizonyára, önnek kétségtelenül igaza van; és La Feuilladera nézve az ön nézetem vagyok — mondta Bussac grófné, miközben halvány mosoly élénkítette meg egy pillanatra, megfogott és színtelen szomorú arcát — igen, La Feuilladera nézve egészen az ön és leányom nézetem vagyok, de nem úgy vagyok a többikkel, akik a kezét megkérték, akad azok közt olyan is, akikben mindazok a tulajdonságok megvannak, amelyeket a leányom magának kívánhat. Mit akar? . . . Kire vár? . . . Mindannyiszor, valahányszor azon igyekeztem, hogy megtudjam makacs vonakodásának az okát, mindig elhallgattattam s könyörgött, ne kényszerítem arra, hogy elhagyjon engem olyan férjnek a kedvéért, akihez nem szerelemből mentem . . . Még tegnap is erősítgette, kért, hogy várjak s biztosított, hogy azon a napon, amikor a szíve szerint való kérő jelentkezik, nem fog habozni, hogy elfogadjá.

— Ha így áll a dolog — felelte a márkí — akkor hát ne nyugtalanodjék; mert az ideál, akit megálmodott magának, megjön egy napon, ezt hiszem; . . . de mondja csak, nem jutott az önnek sohasem az eszébe, hogy Julia valami titkos szerelmet őrizget a szívében?

— Igen, sokszor gondoltam erre; de nem látom, hogy ki volna az a titkos szerelmes? Különböben ön tudja a legjobban, hogy mindig együtt van velem.

— Az nem ok! Nézetem szerint Julia szerelmes valakibe.

— De mi oka van arra, hogy titkolózzék előttem.

— Nem tudom . . . Vallatta-e? Megpróbálta-e, hogy megvizsgálja a szívet?

— Hogyne. Mindent elkövettem, hogy valómásra bírjam; de minden fáradozásom hiábavaló volt.

— Akkor nem tudom, mit gondoljak.

— Hiszen tudja, kedves Moreuil, milyen regényességre hajló a lelkülete; ki tudja, vajjon az, amit valószínűs leány iránt való szerelemnek hiszik, nem-e csupán egyszerű ábrándozás valami képzelt alakról; szóval, nem tudom már, mit gondoljak és egyszerűen elvesztem a fejemet. — És néhány pillanatnyi hallgatás után hirtelen megváltoztatott hangon folytatta a grófné: — Különböben hagyjuk Juliát, ha már nem tudjuk kitalálni, mi rejlik szíve mélyén. Hanem beszéljünk az ön unokaöccséről. Mikor jön meg?

— Ma reggel jött meg és nemsokára meglátogatta önt.

— Ó, a kedves Armand, mennyire örülök, hogy viszontlátom! Milyen rég ideje, hogy nem láttam . . . Hiszen emlékszik még terveinkre, amikor fiatalok voltunk és a mi két gyermekünk, az ön unokaöccse és az én leányom olyan gyöngéden vonzódtak egymáshoz. Armand tizenhat éves volt, míg Julia csak tíz; kis urának szólította Armandot. Emlékszik?

— Igen, emlékszem — mondotta szomorúan a márkí és sóhajtvá tette hozzá: — az én életem nem is egyéb, mint emlék és szomorúság . . .

— És ezekhez az emlékekhez és szomorúságokhoz öreg barátom, nemsokára még a könnyeket is hozzá veheti, amikor én már nem leszek, hogy vigasztaljam önt.

— Ah, kedves barátnőm, milyen kegyetlen ön! Engedje legalább azt remélnem, hogy még sokáig fog élni mindnyájunk boldogságára . . . először is Julia számára és aztán egy kicsit és én javamra is . . . No, szedje össze magát és beszéljünk régi terveinkről, a mi gyermekeinkről, amint ön mindig mondotta . . . Unokaöccsém legalább egy hónapra itt marad Párisban . . . ki tudja, vajjon a két gyermek hajlandósága nem alakul-e át most szerelemmé! . . . Évek hosszú sora óta nem látták egymást. Legalább tíz éve már annak, hogy Armand, mióta a diplomáciai pályán van, nem jött Párisba, kivéve azon a nyáron, amikor ön normandiai kastélyában volt, akkor pedig, amikor a kollégiumot elvégezte, ön Olaszországban volt leányával, férje halála után.

(Polytatása következik.)

MAGGI-FÉLE LEVES-ÉTEL-ÉZESÍTŐ

MAGGI-kémmetések: 4 nagydíj, 26 aranyérem, 6 díszoklevél, 5 tiszteletdíj. Hatszor versenyen kívül, többi között az 1889 és 1900-iki párisi világiaképzéseken, (MAGGI GYULA bírátorag).

páratlan a maga nemében és régóta jól bevált eszköz, hogy gyenge leveknek, mártásoknak, főzelékeknek stb. egy pillanat alatt meglepő jó és erőteljes ízt adhasunk.

Néhány csepp elegendő.

Kapható minden fűszerkereskedésben, csemege-üzletben és droguériában. Üvegecskékben 50 fillértől kezdve.

Eredeti üvegecskék legolcsóbban utántölthetnek.

61728. VI—a. szám.

Feladási hirdetmény.

Az orsovai m. kir. erdőhivatalhoz tartozó ohababisztrai m. kir. erdőgondnokság „A” üzemosztály II. és I-ső vágássorozatában, továbbá a „D” üzemosztályból a rendes kezelésre alkalmas erdőterülethez csatolt és 1905—1914. évben kihasználandó:

Bisztra nevű völgyben lévő 17329 k. hold
a Succu „ „ „ 11250 „ „ „
a Szkorilla „ „ „ 4659 „ „ „

vagyis összesen: 33229 k. hold

területen található fenyő-, bükk- és esetleg másnemű fakészletnek tövön, terület szerint való eladása, valamint a pojánamőruli fűrésztelep s az ahhoz tartozó Petrille-Zanoga nevű havas és egyéb erdei tisztások bérbeadása iránt az orsovai m. kir. erdőhivatalnál 1904. évi október hó 3. napján d. e. 10 órakor írásbeli versenytárgyalás fog tartatni.

Az eladás tárgyát képező fakészletnek k. holdankénti kikiáltási ára és pedig:

a Bisztra völgyre vonatkozólag 409 K. 20 f.
a Succu „ „ „ 253 „ 70 „
a Szkorilla „ „ „ 377 „ — „

továbbá a fűrésztelep, erdei iparvasút és ezek egyéb tartozékaiért fizetendő évi haszonbér 20.000 korona, a Petrille-Zanoga és egyéb erdei tisztásokért fizetendő évi haszonbér pedig pedig 900 korona fix összegben van megállapítva.

Az árverésnél 20.000 K. bánatpénz teendő le.

Az árverési és szerződési feltételek az orsovai m. kir. erdőhivatalnál és a m. kir. földművelésügyi minisztérium erdészeti osztályában (Budapest, V., Zoltán-utca 16. sz.) folyó évi augusztus hó 20-ától kezdve megtekinthetők és átvehetők, ahol ezen feladási ügyre vonatkozó egyéb kérdésekben is felvilágosítás nyerhető.

Budapest, 1904. évi július hóban.

M. kir. földművelésügyi miniszter.

Nagy butoreladás
készpénz és hitelre
DÓSA KÁLMÁN BUDAPEST, KEREPESI-UT 28. (félelelet).
Arjegyzék ingyen és bérmentve. 24

Feltűnő a bőr tar-
tósága és
szép felü-
sége

Fernolent-
fűgyűzőt v.
Farnolent-
crom-
-Nigler-t
báznál, fe-
hér, sárga
vagy fekete
színekben,
kifüggőit
kapható.

Ca. kir. szabad. gyár
Farnolent
ca. és kir. nvt. szállító
Budapest, V., Lipót-körút 24. sz.
(Leválasztó: Wien, III.)
Fahornon kész: vegyes csak
kút-számpant.

készpénzre vagy részlet-
tesen legolcsóbban
Butor Ehrenreut és Fuchs
festvéreknél
Bpost, VI. Teréz-körút 8.
(Andrássy-ut közelében.)
Képes árjegyzék ingyen.

A 17784. számu

„Typerendező gép”

című, 1890. szept. 13-ról kelt magyar szabadalomra
vevők vagy engedélyesek kerestelnek

Szíves ajánlatok „W. W. 4649” jellege alatt MOSSE
RUDOLF, Bécs, I., Seilerstraße 2. továbbít.

Gyógyviz

Kapható minden fűszer-
és csemege-kereske-
désnél, vendéglő- és
kávéházban, drogné-
ria és gyógyszerár-
tárban /elitörés palackokban

Megrendelések

a Baldoczi Deák-forrás
vezérképességéhez
Budapest, IV., Fővám-tér 4. sz.
Intézendők.
TELEFON 39-02.

BALDOCZI Deák-forrás Gyógyviz!!

Kitüntetve az 1904. évi bécsi balneológiai kiállításon a nagy arany éremmel és elismerő diplomával.

Kitűnő sikerrel használják: **tüdő-hurutnál** és annak következményeinél: **gyomor- és bélhurut-
nál**; különösen gyomornedvek túlságos savanyúsága ellen kitűnő szer. E mellett az **étvágyat rend-
kívül fokozza. Epe-, vese- és húgyszervek bajainál is rendkívül hathatós.** Kiváló
hatással van **tüdővészések gümőinek gyors bemeszesedésénél** és a **gyermeknek hiányos
csontképződésénél.** Gazdag szensavtartalmánál fogva

kitűnő üdítőital és páratlan borviz.